

DRAUGAS

PERIODICALS
June 22, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, BIRŽELIO - JUNE 22, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06/21/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr.120
Kaina 50 c.

Žlugo tarptautinis „elektros tilto“ konkursas

Vilnius, birželio 21 d. (Elta) — Pirmadienį buvo nutrauktas gegužės mėnesį paskelbtas tarptautinis konkursas sujungti Lietuvos ir Vakarų Europos energetikos sistemas, pranešė ūkio ministras Eugenijus Maldeikis.

Pasak jo, bus siekiama kuo greičiau — per artimiausius porą mėnesių — „parengti naują, normalų, skaidrų, aiškų projektą, kuris būtų atpažintamas vakariečiams pagal tarptautinius tokių konkursų organizavimo standartus“. Ūkio ministras pripažino, kad dabartinio konkurso „sąlygos daug kam neaiškios“.

Šiame kovo pradžioje britų energetikos firma „National Power“ pasiūlė Lietuvos elektros energijos tinklų integracijos į Centrinės ir Vakarų Europos projekto idėją po to, kai žlugo pirmasis mėginimas parengti elektros tilto ir Vakarų Europos projektą. Buvusi Gedimino Vagnoriaus vyriausybė iš esmės pritarė ūkio ministerijos pateiktoms konkurso sąlygoms strateginiam bendrininkui parinkti.

Praėjusią savaitę baigusi tyrimą Valstybės kontrolė pripažino, kad vadovaujant buvusiam ministrui Vincui Biliui, konkursas organizuotas nereizultatyviai ir netinkamai, todėl nuostoliai, blogiausiai atveju, gali siekti net 35 milijonus litų.

Buvusi vyriausybė dar kovo

10 dieną savo posėdyje pabrėžė, jog JAV susivienijimas „Power Bridge Group“ nepradėjo vykdyti Lietuvos ir Vakarų Europos energetikos sistemų sujungimo projekto pagal 1998 metų birželio 15 dienos sutartį su akcine bendrove „Lietuvos energija“.

Pernai ūkio ministerijos komisija nutarė, kad geriausiai tarptautinio konkurso dėl elektros linijos į Vakarų tiesimo sąlygas atitiko JAV „Power Bridge Group“ ir „Enron Europe Ltd“ susivienijimo pasiūlymai. Ministrų kabinetas sutiko, kad pirmiausia derybės būtų pradėtos su „Power Bridge Group“. Pernai birželio 15 d. Vilniuje „Lietuvos energijos“ ir konkursą laimėjusiam JAV firmos „Call Energy Development Company“ vadovai pasirašė sutartį dėl elektros energijos tilto tiesimo į Lenkiją. Tačiau „Power Bridge Group“ nepateisino Lietuvos lūkesčių.

Šiame kovo 26 d. ūkio ministerija laikraštyje „Financial Times“ paskelbė apie Lietuvos elektros energijos tinklų integracijos į Centrinės ir Vakarų Europos rinkas projektą ir gavo siūlymus iš kelių pasaulio firmų.

Pagal konkurso sąlygas numatyta iš Kruonio hidroakumulacinės elektrinės tiekti elektros perdavimo liniją iki Elko Lenkijoje.

Vasaros karščiai pasiglemžia vis daugiau poilsiautojų gyvybių

Vilnius, birželio 21 d. (BNS) — Vidaus reikalų ministerija nutarė prašyti savivaldybių riboti arba visai neįsileisti leidimų prekiauti alkoholiniais gėrimais prie vandens telkinių.

Taip nutarta pirmadienį pas vidaus reikalų ministrą Česlovą Blažį surengtame pasitarime dėl labai didelio per šios vasaros karščius nuskendusiųjų skaičiaus. Pasitarime taip pat dalyvavo Policijos departamento vadovai, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo darbų departamento pareigūnai.

Ministerija pažymi, kad tiek nuskendusiųjų, kiek šiemet, Lietuvoje dar nėra buvę. Vien per tris praėjusio savaitgalio dienas nuskendo 20 žmonių, dar daugiau aukų vanduo pasiglemė prieš tai buvusį savaitgalį.

Policijos padaliniais nurodyta suaktyvinti užkardymo

darbą. Tačiau žymių rezultatų sunku tikėtis, kol didelė dalis besilisnčių prie vandens maudytis eina neblaivūs. Alumi dabar prekiaujama daugelyje poilsiaviečių, nesunku nusipirkti ir stipresnių gėrimų.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo darbų departamento specialistai siūle geriau apirūpinti savivaldybėms priklausančius gelbėjimo centrus, taip pat atkurti visuomenines skėstančiųjų gelbėjimo draugijas.

Policijos pareigūnai yra įpareigoti vasaros sezono metu ypatingą dėmesį skirti viešajai tvarkai poilsio zonose, patios populiariausiose maudymosi vietose. Tačiau ežeriniuose Lietuvos rajonuose tokių vietų yra labai daug, ir policijos pareigūnų joms kontroliuoti neužtenka. Skubiai prašoma policijos rėmėjų paramos, bet šios visuomeninės grupės daug kur dar tik kuriamos.

Birželio pirmąją pusę didžioji dalis žmonių nuskendo nuosaliuose ir nedideliuose vandens telkiniuose. Net 39,5 proc. skenduolių rasta nedideliuose tvenkiniuose, 33,3 proc. — upėse ir upeliuose. Ten nei gelbėtojų darbo, nei policijos patruliavimo organizuoti neįmanoma.

Šiuo metu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo darbų departamentas gelbėjimo tarnybas turi visuose didžiuliuose Lietuvos miestuose bei Alytuje, Marijampolėje, Utenoje, Telšiuose, Gargžuose, Šilutėje ir Visaginė. Departamentui padalinuose dirba 140 patyrusių narių. Gelbėtojai sako, kad beveik neįmanoma į nelaimės vietą atvykti per gyvy-

„Didžioji bučimas šios gimnazijos auklėtinis. Ši mokykla įkvėpė patriotizmą, humanizmą ir pagarbą žmogui. Linkiu, kad „Aušros“ dvasia niekada neišblėstų iš šių rūmų“, Lietuvos prezidentas Vladas Adamkus pirmadienį išrašė „Aušros“ gimnazijos svečių knygoje. V. Adamkus paspaudė rankas beveik pusei šimto 81-osios laidos abiturientų, baigusių šią pirmąją lietuvišką gimnaziją Kaune. Valstybės vadovas aplankė mokyklos muziejų, dailes galeriją, noriai dalijosi savo mokyklinių metų prisiminimais. „Atsimenu tuos mokytojus, prieš kuriuos drebėjau“, prisipažino „Aušros“ gimnazijos auklėtinis.

Nuotr.: Lietuvos prezidentas Vladas Adamkus susitikime su „Aušros“ abiturientais.

(Elta)

Lietuvos kariuomenė nereaguoja į Rusijos karinius veiksmus

Vilnius, birželio 21 d. (Elta) — Lietuvos ginkluotųjų pajėgų neatlieka jokių specialiųjų veiksmų, kuriuos galima būtų sieti su daug triukšmo sukėlusiais Rusijos kariniais manevrais, teigė Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Andriškevičius.

„Ypatingų priemonių dėl šių pratybų nereikėtų imtis“, sakė karininkas. Jo žodžiais, keilose Lietuvos kariuomenės daliniuose yra paskelbta kovinė parengtis, bet tai yra todėl, kad šie daliniai dalyvauja iš anksto planuotose mokymuose savo valstybės teritorijoje. Tai, pasak gen. mjr. J. Andriškevičiaus, neturi nieko bendro su Lietuvos pašonėje beveik visą šią savaitę vykstančiomis pratybomis „Vakarai 99“.

Vadovaujant Rusijos gynybos ministrui, nuo pirmadienio vyksta strateginės pratybos. Lietuvos kariuomenė nereaguoja į Rusijos karinius veiksmus, kuriuos galima būtų sieti su daug triukšmo sukėlusiais Rusijos kariniais manevrais, teigė Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Andriškevičius.

JAV ambasadorius užtikrina Amerikos paramą Lietuvai

Vilnius, birželio 21 d. (BNS) — JAV ambasadorius Vilniuje Keith Smith, susitikęs su naujuoju Lietuvos ūkio ministru Eugenijumi Maldeikiu, aptarė abiejų valstybių ekonominį bendradarbiavimą bei tarpusavio prekybos skatinimą.

„Pareikščiau JAV vyriausybės paramą bendradarbiavimui su Lietuva įvairiose srityse“, žurnalistams po susitikimo pirmadienį sakė ambasadorius K. Smith.

Anot jo, „yra dalykų, kuriuos kartu su Lietuvos vyriausybe galima padaryti, siekiant pritraukti investicijų ir taip padėti plėtoti Lietuvos ekonomiką“.

Ambasadoriaus manymu, tai ypač svarbu, nes Lietuva turi daug gerų produktų, kuriems būtų galima rasti rinką užsienyje, taip pat ir JAV. „Manau, kad JAV domintų kai kurie maisto produktai, taip pat pažangios technologijos, kurios turi ateiti“, sakė ambasadorius.

biškai trumpą laiką, ir namams dažniausiai belieka ieškoti skenduolio.

Lietuvoje...

* **Visuomenės apklausoje** daugiausia Lietuvos gyventojų simpatijų pelnė prezidentas ir premjeras, tuo tarpu konservatorių vadovai — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir buvęs ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius — populiarumą sėdėjo nepateko. Prezidento Valdo Adamkaus veiklą palankiai vertina 88,6 proc. apklaustųjų, nepalankiai — 2,3 proc. V. Landsbergio darbą teigiamai vertina 18,5 proc., G. Vagnoriaus — 14,4 proc. apklaustųjų. 59,7 ir 55,8 proc. atitinkamai.

* **Iki rudens vyriausybė ir Lietuvos bankas** nesvarstys būsimos lito perorientavimo klausimo ir neprisims jokių sprendimų, sutarta pirmadienį įvykusiame valandos trukmės ministro pirmininko Rolando Pakso, Lietuvos banko valdybos pirmininko Reinoldijaus Šarkino ir finansų ministro Jono Liogino susitikime. „Sutarėme toliau stebėti situaciją tarptautinėje rinkoje, JAV dolerio ir euro tarpusavio santykius ir grįžti prie to klausimo rugsėjo-spalio mėnesį, tada priimti sprendimus“, sakė R. Šarkinas po pokalbio su premjeru. Lietuvos bankas jau yra parengęs projektus, įgalinančius susieti litą su euro ir dolerio krepšeliu.

* **Opozicinė LDDP sieks**, kad savarankiškos Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimo nuo SSKP 10-metis būtų paminėtas visos Lietuvos mastu. „LKP atsiskyrimas buvo vienas svarbiausių žingsnių atvėrusių taikų kelią Nepriklausomybės atstatymui“, spaudos konferencijoje pirmadienį teigė LDDP vadovas ir frakcijos Seime seniūnas Česlovas Juršėnas. Anot jo, „už savarankiškos LKP pirmojo sekretoriaus Algirdo Brazauskos plačių pečių laisvai jautėsi ir Vytautas Landsbergis, ir Antanas Terleckas“. 1989 m. gruodžio 18 d. Lietuvos komunistai nutarė būti nepriklausomi nuo „motininės“ Sovietų Sąjungos komunistų partijos. 1990-ųjų sausį perkalbėti „paklydėlius“ į Vilnių buvo atvykęs tuometinis SSKP generalinis sekretorius Michail Gorbaciov, tačiau 1990 m. gruodį savarankiška LKP buvo perorganizuota į LDDP.

Serbai išvedė savo kariuomenę iš Kosovo

Priština, birželio 20-21 d. (Reuters-AP-BNS) — Serbų pajėgos beveik baigiamos išvesti iš Kosovo anksčiau negu numatyta tvarkaraštyje, ir provincijoje liko tik keli kareiviai, sekmadienį pranešė NATO atstovas spaudai.

Pagal NATO sutartį, kuri baigė 11 savaičių trukusį bombardavimą, visos Jugoslavijos pajėgos (40.000 karių), Vakarų kaitinamos albanų etninio valymo, iš provincijos turėjo išeiti iki sekmadienio vidurnakties.

Kartu į provinciją sparčiai žygiuoja NATO taikdariai, kurių užduotis — užtikrinti beveik milijono etninių albanų pabėgėlių saugą grįžant į namus.

Serbai ir kosoviečiai turi laikytis paliaubų

Kelmas, Vokietija. „Didžiojo aštuoneto“ valstybės sekmadienį Kelne priėmė pareiškimą, kuriame tiek serbai, tiek etniniai albanai raginami laikytis paliaubų Kosove. Pareiškimė sakoma, kad visos konflikto šalys turi paklusti Jungtinių Tautų ir kitiems susitarimams dėl serbų pajėgų išvedimo ir Kosovo išsivadavimo kariuomenės (KIA) nusiginklavimo.

KIA partizanai nenoriai kalba apie nusiginklavimą. Pasak jų, kai kuriems daliniams, kurie perims policijos užduotis, turi būti palikti ginklai.

Pareiškimė taip pat sakoma, kad G-8 valstybės plačiai bendradarbiaus su Tarptautiniu karo nusikaltimų buvusioje Jugoslavijoje tribunolu, nors tam anksčiau priešinosi Rusija.

NATO ir KIA pasirašė susitarimą dėl nusiginklavimo

Priština, Serbija. NATO ir Kosovo išsilausavimo kariuomenė (KIA) pirmadienį anksčiau ryte pasirašė susitarimą, numatantį sukilėlių nusiginklavimą ir nusiginklavimą. Susitarime sakoma, kad KIA, laikydamosi griežto tvarkaraščio, turi atiduoti ginklus ir ginkluotus sandėlius, pašalinti kelio užkardas bei kontroles postus ir uždrausti kovotojams viešojoje vietoje dėvėti karinę uniformą.

Susitarimas buvo pasirašytas iškart po vidurnaktį pasibaigusio galutinio termino, iki kurio Serbijos pajėgos, įgyvendindamos Kosovo taikos sutartį, turėjo išvesti savo pajėgas. Serbijos pajėgos ir kariai iš provincijos pasitraukė pusdieniu anksčiau, negu buvo numatyta pagal tvarkaraštį.

„Ši diena — tai posūkio taškas mūsų užduotyje, kuria

taškas mūsų užduotyje, kuria

* **Naujoji vyriausybė tik** prisiekė ir iš esmės nieko nespėjo nuveikti, o pasitikejimas šia valdžios institucija, palyginti su praėjusiu mėnesiu, padidėjo daugiau kaip 22 proc., pabrėžia „Lietuvos rytas“, apžvelgdamas „Vilnius“ visuomenės nuomonės tyrimų rezultatus. Rolando Pakso vyriausybė pasitiki 28,5 proc. apklaustųjų, nepasitiki — 25,9 proc. Skeptiškai naujosios vyriausybės atžvilgiu nusiteikusių gyventojų skaičius per pastarąjį mėnesį sumažėjo net 15 proc.

siekiama įtvirtinti taiką provincijoje ir užtikrinti visų Kosovo žmonių saugumą“, sutarties pasirašymo ceremonijoje provincijos sostinėje Prištinoje sakė NATO pajėgų Kosove vadovas generolas leitenantas seras Mike Jackson.

Nors serbų pajėgos pasitraukė iš Kosovo, jų nelaisvėje tebėra daug albanų politinių kalinių, o viename iš Serbijos kaimelių už Kosovo ribų laikomi žymūs albanų intelektualai ir visuomenės veikėjai, pirmadienį pareiškė KIA vadovas Hashim Thaqi.

Miloševićui nėra vietos ateities Europoje

Budapeštas. „Šis žmogus atstovauja praeičiai... jam nėra vietos rytojaus Europoje“, pirmadienį apie Jugoslavijos prezidentą Slobodan Miloševićą pareiškė NATO generalinis sekretorius Javier Solana.

„Serbijos žmonės turi turėti galimybę džiaugtis visais integracijos į euroatlantinę bendriją teikiama privilegijomis. Tačiau kad tai įvyktų, jie turi pripažinti demokratiją ir pakantumą. O to nebus, kol Slobodan Milošević yra valdžioje. Jis įkūnija tas jėgas, dėl kurių Balkanai taip ilgai buvo toks nepastovus regionas“, sakė J. Solana.

JAV neskirs lėšų Jugoslavijos atstatymui

Bona, Vokietija. JAV prezidentas Bill Clinton pirmadienį griežtai atsisakė skirti lėšų atstatyti Jugoslavijos ūkiui, kuriam buvo padaryta žala per NATO bombardavimą. „Nė truputį, nė penso“, Bonoje pasibaigus Europos Sąjungos (ES) viršūnių susitikimui, spaudos konferencijoje pareiškė B. Clintonas.

Pasak jo, JAV teiks humanitarinę pagalbą, pvz., padėdamos remontuoti ligonines ir elektrines, kad Serbijos gyventojams vėl būtų tiekiamas elektros. Tačiau kelių ir tiltų atstatymas reikštų ekonominę pagalbą, o jos negalima teikti, kol prezidentas Slobodan Milošević yra valdžioje.

Vokietijos kancleris Gerhard Schröder pareiškė, kad tarptautinis viršūnių susitikimas dėl Balkanų atstatymo vyks liepą Bosnijos sostinėje Sarajeve.

Susitikime bus tariamasi dėl reikalingų fondų užtikrinimo ir politinių pastangų pasikirstymo, siekiant demokratiškai ir pastovumo Pietryčių Europoje. Į rengiamą „pastovumo pakta“ bus įtrauktos 15 ES valstybių ir Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Bulgarija, Kroatija, Makedonija, Vengrija, Rumunija, Rusija, Slovėnija, Turkija, JAV, Kanada bei Japonija.

Spaudos konferencijoje dalyvavęs JAV prezidentas Bill Clinton dar kartą pareiškė, kad atstatymo projektai bus pigesni nei pigiausias karas. Tačiau vien Kosovo provincijos atkūrimui reikalinga, skirtingais skaičiavimais, nuo 3,5 iki 50 milijardų dolerių.

KALENDORIUS

Birželio 22 d.: Inocetas, Jonas, Kaributas, Laima, Paulina, Sudargas, Tomas.

Birželio 23 d.: Agripina, Arvydas, Vaidas, Vanda, Zenonas. 1941 m. Lietuvoje įvyko sukilimas prieš sovietų okupantus.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

DANTŲ SVEIKUMAS — KIEKVIENAM BŪTINUMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Sveiki dantys užtikrina normalią mitybą, o pastaroji teikia gerą sveikatą. Todėl visi ir visos rūpinkimės dantų sveikata kaip pačiu svarbiausiu mūsų rūpesčiu. Tik žvilgtelėkime į prieglaudų gyventojus — į tuos gyvulus lavonus — juk mes ne iš tolo nenorime tokiomis tapti savo senatvėje. O tikrai ir mums taip bus, jei nesveikūs dantis turėsime ir normaliai maitintis negalėsime. Todėl gilinkimės dantų sveikatos visomis jėgomis.

Kada eiti pas dantų gydytoją?

1. Kas pusmetis dantų išvalymui ir apžiūrai.
2. Kai dantų smegenys lengvai kraujuoja, parausta, sustina ar suminkštėja.
3. Kai dantų sukandimas pakinta.
4. Kai susizeidę dantį; jei jis išėjo iš vietos ir jį dar galima išodinti — eik tuojau pas dantų gydytoją.
5. Kai dantys teikia nepatogumų.
6. Kai grieži dantimis, kai maudžia sukandus ar kai nuolat gauna skauda.

Dantų patikrinimas pas dantų gydytoją apima šiuos

dalykus: apžiūra minkštos burnos dalys: liežuvis, žandai, gerkle ir dantenos dėl galimo paraudimo, sutinimo ar pabalo. 2. Tikrinamas sukandimas ir žandikaulio sąnariai. 3. Žiūrime, ar neatsirado kišenėlių tarp dantų ir jų smegenų. 4. Padaroma reikiamas X-Ray nuotrauka, jei nebuvo anksčiau darytos. 5. Išsiaiškinami visi ligoninai rūpinami klausimai dantų sveikatos reikalu.

Žmogus yra ne visiškai sveikas, jei jo dantys nesveiki, jei jis reikiamai netvarko dantų ir nesilaiko atsakančios burnos higienos — jos priežiūros. Šeimos dantų gydytojas yra pajėgus burnos sveikatos palaikyti, kai jis rūpinasi dantų sveikatos apsauga. Dabar, žinoma, reikia mums patiemis ir pačioms neapsileisti ir geriausiame stovyje savo dantų sveikatą užlaikyti. Tokio užlaikymo pirmas darbas yra dantų valymas po kiekvieno valgio. Taip, po kiekvieno, ir tik vien su dantų šepetėliu ir vandeniu. Svečiuose pavalgus, suvalgykite obuolį — jis atstos dantų šepetėlį. Taip suaugusiems elgiantis, ims savo dantų sveikatą užlaikyti ir vaikai. Sekmes!

LABDAROS AKCIJA „ŽVAKES LIEPSNA“ TESIASI

Septyni tūkstančiai litų, surinkti labdaros akcijos „Žvakės liepsna“ metu, bus skirti trimis neigiamų ugdymo įstaigoms Vilniuje: spec. lopšeliui-darželiui, vaikų invalidų ugdymo centrui „Viltis“ bei 64 spec. darželiui. Už šias lėšas ketinama įsigyti treniruoklių ir kitų mokymo priemonių.

Labdaros akcija „Žvakės liepsna“ pradėjo Prancūzijos kosmetikos firma „Maison Dorin“, siekdama prastai labdarą Wels princesės Dianos veiklą, skirtą neigiamoms žmonėms. Specialiai šiai akcijai buvo pagaminta 1 milijonas kvėpalų „Candle Light“ flakonėlių, iš kurių 3,000 Lietuvoje buvo įgaliota parduoti UAB „Sarma“.

Jau daugiau negu 12,000 litų, surinktų akcijos metu, buvo skirta Lietuvos aklių ir silpnaregių ugdymo centrui. Vaikų raidos centrui. Markučiu dienos veiklos centrui bei Lietuvos invalidų draugijos Vilniaus skyriui.

Šiuo metu Lietuvoje pardu-

ta apie pusę visų kvėpalų „Candle light“, surinkta 20,000 litų. „Sarma mano, jog iki metų pabaigos bus parduota likusioji kvėpalų „Candle light“ dalis. (Elta)

MUZIKOS ŠVENTĖS UNIVERSITETO LIGONINĖJE

Grazia progą pasiklausyti geros muzikos savo personalui ir pacientams vėl suteikė Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikų administracija. Gegužės 12 dieną ligoninės didžiojoje auditorijoje surengtas Lioniaus Treikausko vadovaujamo Vilniaus studentų kvinteto koncertas. Programoje dalyvavo ir dainininkė Gintarė Skerytė bei aktorius Gintaras Mikalauskas.

Universiteto ligoninė Santariškių klinikos yra sudariusi sutartis su įvairiais muzikos vienetais ir atskirais atlikėjais. Kas mėnesį, kartais kas du mėnesius, ligoninėje rengiami labdaros koncertai. Šių humanitarinių akcijų tikslas — suteikti džiaugsmo pasiaukojančiai dirbančioms medicinos, taip pat sudaryti galimybę patirti teigiamų emocijų

Fotomenininkas Algimantas Kezys

DAR VIENA A. KEZIO KELIONĖ TĖVYNĖN

Visi žinome, kad fotomenininkas Algimantas Kezys yra didelis nenuoroma: jis čia vietoje daug leidinių išleidžia bei parodų surengia, o taip pat netingi ir į artimesnes bei tolimesnes keliones išvykti.

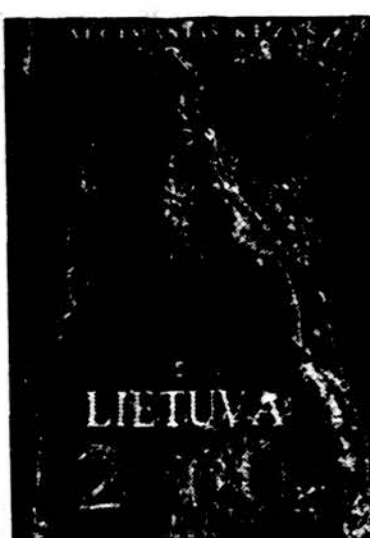
Netrukus jis vėl žada pakelti sparnus Lietuvon, kur išbus visą liepos mėnesį. Ir važiuoja ne šiaip sau, bet su nauja fotoparoda bei jau išspausdintu didžiulių parodos katalogu.

Ši — jau šeštoji A. Kezio išvyka į Lietuvą. 1994-aisiais įvyko pirmoji. Tuomet jis savo kūrų parodė „Lango“ galerijoje Vilniuje ir Panevėžyje. 1995-aisiais A. Kezys keliavo tėvynėn net 2 kartus — gegužės ir gruodžio mėnesį. Nuo tų metų jo pagrindinės parodos išstatomos Vilniaus prestižinėje „Vartų“ galerijoje, o taip pat ir kituose miestuose Lietuvoje. 1996 m. A. Kezio kūrų paroda ne vien tik Lietuvos, bet ir Daugpilio (Latvijoje) fotomegėjų.

Daugiausia parodų buvo surengta per pernai metų spalio mėnesio išvyką, kurios metu buvo pažymėtas ir fotomenininko 70-asis gimtadienis. Pirmą kartą jo darbus pamatė ir jo gimtojo miestelio Vištyčio gyventojai.

Šią vasarą Lietuvoje yra rengiamos 6 A. Kezio kūrybos parodos: Kaune (trijose vietose), Šiauliuose, Klaipėdoje ir Vilniaus „Vartų“ galerijoje. Pirmoji iš jų turėtų prasidėti liepos 8 d. Klaipėdoje, ir čia cikagietis parodys ankstesnius savo darbus iš „Moteryų“ serijos kartu su jo parodų rengimo Lietuvoje talkininko Zino Kazeno fotoabstrakcijomis.

Kaune A. Kezio parodos ligoninės pacientams. Iš anksto žinodami apie rengiamus koncertus, pasiklausyti jų ateina ir ligonių šeimos nariai, artimieji. Dury visiems atviros. (Elta)

įvyks Maironio muziejuje, „Treji“ galerijoje ir Kauno viešojoje bibliotekoje.

Ši kartą A. Kezys Lietuvon vežasi jam būdingą kūrų. Jis iš savo juodai baltų fotografijų, naudojant kompiuterį ir vadinamąją „Photoshop“ programą, jas pakeitė į spalvotas. Taip pat kūrėjas sako,

kad „siektu neiškreipti vaizdų dokumentalumu, bet jį pajavinti, savaip interpretuoti“.

Šių metų paroda pavadinta „Lietuva 2000. Įvaizdžiai iš dvidešimtojo šimtmečio“. Tokiu vardu išėjo ir stambus, didelio formato, 150 puslapių turintis parodos katalogas. Ši leidinį skiriu Lietuvos tūkstantmečio sandūros progai prisiminti dvidešimtojo amžiuje lankytas Lietuvos vietas ir išgyventas akimirkas, — sakė A. Kezys.

Be kompiuteriu nuspulvintų darbų, kataloge išspausdinti ir du A. Kezio rašiniai. Vienas iš jų — sentimentalūs vaikystės dienų Lietuvoje prisiminimai, o kitame — nupasakojamos priežastys, paskatinusios autorių imtis kompiuterinės technikos.

Man ir turbūt daugeliui tautiečių, kurie ėjo A. Kezio kelias į nežinią — tremtį, yra prie širdies pirmasis rašinys. Jis baigiamas tokiais sakiniais. „Ir vieną gražią dieną susikrovėme daiktus, tiek, kiek kas galėjo panešti, tylėdami, užtremkėme duris. Palikome pačioje jaunystėje pamiltą miestą, kuris prisiminimuose tapo dar gražesnis, apgaubtas neišsispildžiusių svajonių paslapties. Toks išliko šiandien. Tokia atmintyje liko Lietuva“.

Šią vasarą A. Keziui ir daugeliui iš mūsų jau sueina 55 metai nuo anų jaunųjų dienų. Smagu matyti, kad A. Kezys yra vienas iš tų, kurie iš Lietuvos išsinešė vieną, kitą relikviją, kas metai į ją veža didžiules dėzes su kultūros vertybėmis, kuriomis domisi visa Lietuva.

Beje, šiemet fotomenininkas iš Lietuvos parsivejo jo ilgamečių darbų įvertinimą — LDK Gedimino ordina.

Ed. Šulaitis

STUDENTŲ KORP! „JŪROS“ MONOGRAFIJA

Vieną rytą į Draugo fondo raštinę „Draugo“ patalpose užsuko kun. Vytautas Bagdavičius savo rytinio pasivaikščiojimo metu.

— Ar jūs jūrų skautas? — klausė manęs.

— Esu. Tiesą sakant, buvau, kai jaunas buvau.

— Matot, gavau iš Algirdo Gustaičio stambų veikalą apie lietuvių studentų korporaciją „Jūra“ Lietuvos universitetuose, — aiškino kun. V. Bagdavičius. — Ją reikėtų „Drauge“ paminėti. Gal jūs, kaip jūrų skautas, galėtumėt tai atlikti?

Nepaisant mano abejojimo, kitą savaitę toji Algirdo Gustaičio paruošta, didelio formato, 562-jų puslapių, su 320 nuotraukų ir 112 atspaudų „Lietuvių studentų korporaciją „Jūra“ Lietuvos universitetuose“, išleista Klaipėdos universiteto 1998 metais, jau gulėjo ant mano stalo.

Mintys ir gyvenimai, skirti jūrai

Tokia antraštė prasideda prof. habil. dr. Stasio Vaitiekūno, Klaipėdos universiteto rektoriaus įžangos žodis, ivertinantis knygą su autentiškais prisiminimais, liekančiais istoriją, su daugybe unikalių, originalios medžiagos, ją paskelbiant visuomenei.

Knyga turi dešimt pagrindinių skyrių. Pirmasis duoda „Jūros“ korporacijos pradžią Vytauto Didžiojo universitete Kaune, jos tikslus ir veiklos istoriją. Antra dalis parodo „Jūros“ korporacijos veiklą Vilniaus universitete 1939 metais, atgavus Lietuvos sostinę. Trečiasis skyrius aprašo „Jūros“ korporacijos narius, su jų biografijomis, nuotraukomis,

veiklos prisiminimais, nors „Jūros“ veikla truko tik dvejus metus (nuo 1938.04.28 iki 1940 metų birželio mėn.), Lietuva okupuojant Sovietų Sąjungai, uždarančias visas studentų korporacijas.

Tenka stebėtis Algirdo Gustaičio milžiniškomis pastangomis, surenkant gyvų ir mirusių korporantų biografijas, nuotraukas, prisiminimus, ką jis atliko išeivijoje asmeniškai, per spaudą, čia ir Lietuvoje šiame dešimtmetyje. Buvusius korporantus jis jau prašė atsiliepti per „Naujųjų“ dienraštį, tik atvykęs į Čikagą 1955 metais. Apie „Jūrą“ ir jos korporantus, apie jūrinės idejos puoselėtojus, rinko išeivijos spaudos iškarpas, jų pasakytas kalbas bei nuotraukas, rinko dokumentų faksimiles iš archyvų, iš nepriklausomybės laikotarpio ir viską sudėjo į leidinį.

Ketvirtasis skyrius kalba apie „Jūros“ korporantes, studentes. Jų buvo apie 20 Kaune 1939 metais ir vėliau nedidelis būrelis Vilniaus universitete. Jos veikė kartu su vyrais korporacijos nariais, su jų biografijomis, nuotraukomis,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rate: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesimčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$50.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$55.00	\$45.00
Tik šaltinio laida:			
JAV	\$80.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$250.00	
Reguliarus paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltinio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šaltinio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausio redaktorė — Danutė Rindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpalis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėdint dienais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėdint dienais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nori skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių pasaugo. Siunčiant prašome pasižinti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern unio-
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami abiejuose punktuose.
Susitarimai (kalbėti anglškai)
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kulbama Internist
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-988-0884
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽIUBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, D.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0880
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

* Teisingumo ministro žmona nenori būti aukštųjų mokyklų dėstytoja, tokią išvadą padarė laikraštis „Lietuvos žinios“ po pokalbio su teisingumo ministro centriniu Gintaro Balčiūno žmona Daiva — Panevėžio darbo rinkos mokymo tarnybos psichologe. „Nesijaučiu ministriene, nes pakankamai blaiviai protauju ir suvoki, kad šios pareigos — laikinas dalykas“, sakė D. Balčiūnienė. Savo politines pažiūras ji apibūdino taip: „Žinoma, prijauciu Centro sąjungai. Nejaugi dar pradėsiu su vyru ginčytis dėl politinių įsitikinimų“.

(Elta)

Akcija „Raudonas kaspinas“ Vilniuje surengė Valstybinė jaunimo reikalų taryba kartu su AIDS centru ir kitomis organizacijomis. Lietuvoje būtina sukurti aktyviai veikiančią narkomanų rehabilitacijos ir gydymo sistemą. Nuotr. Eltos

BUDEKIME, KAD MŪSŲ VAIKAMS NETEKTŲ VERGAUTI

DR. KAZIMIERAS KUZMINSKAS

Ši diena yra Gedulo ir vilties diena. Gedulo, nes nuo šios dienos prasidėjo masinės nekaltų žmonių žūtys, kancios. Per Lietuvą nuvilnijo skausmo ir ašarų banga, su klausimu žmonių akyse — už ką? Tie, kuriems buvo lemta likti gyviesiems, nešė kancijų kryžių su tikėjimu ir viltimi, kad, nors ir galingas priešas, tačiau, jei jis imasi tokių drastiškų priemonių prieš nekaltą, savo kraštą mylinčią, tautą, yra ašlėnas, pralaimės.

Kaip vieną tautos genocido būdą, priešas pasirinko darščiausių žmonių tremtį į Sibirą, kad dirbtų už tai, kad liktų gyvi. Tokios santvarkos istorija nežinojo. Už vergą, baudžiauninką perkant reikėjo mokėti, o čia nieko: susirašė tuos, iš kurių daugiausia buvo naudos (nes, jei Lietuvoje dirbo nuo ryto iki vakaro, dirbs ir ten), sugrūdai į prekinis vagonus, nuvežė ir dirbtų, jei norit gyventi. Į vieną tokių tremčių 1948 m. gegužės 22 d. pateko ir mūsų šeima — jauni tėvai ir keturi maži vaikai. Aš, vienerių metų amžiaus, tapau nusikaltėliu, nes gimiau okupacinio šeimėje. To meto okininkai jaučė tremties grėsmę, nors ir vijo nuo savęs tas blogas mintis. Tėvai rengė vaikams ir sau šiltesnius rūbus, bet per strybų vykdomas krates, ieškant partizanų paltose ir stalčiuose, tuos rūbus atimdavo, užkirsdami kelią partizanams remti. Tas pats pretekstas buvo iš okininko atimti dešras, kumpius, lašinius. Tremties sprendimui priimti neturėjo reikšmės šeimos sudėtis pagal amžių (naujagimiai ar šimtamečiai seneliai), sergamumą, ligotumą. Pagrindinis dokumentas buvo trijų kaimynų parašai, KGB agentų su slapvaidžių parengta pažyma.

Dr. Kazimieras Kuzminskas.

Skaudu, kad tarp jų buvo ir lietuvių, bet jie buvo lankstūs, dirbo lankščiai. Tremimo metu pagal šeimos socialinę padėtį jokių išimčių — visiems prekiniai vargonai iki Uralo kalnų, be langelių šviesai, orui. Sustojus ešeloniui, žmonės varomai gamtinių reikalų atlikti, neatsizvelgiant į amžių, išsimokslinimą, lytį — visi vienoj krūvoj. Mirę, ypač seneliai, vaikai paliekami pakelėje be adreso, be žinios. Kiek jų ten liko gulėti amžinajam poilsui, niekas tiksliai suskaičiuoti negali. Galvojama, kad kiekvienas geležinkelio pabėgis turi auką.

Po kelių savičių vežimo, plukdymo, varymo įkurdinti barakuose, „zemliankose“, siekiant panaudoti darbo jėgą dirbti miško pramonėje. Vyrus, jaunimą, paauglius berniukus ar merginas savaitei išvairdavo į taigą kiršti, genėti, plukdyti medieną ir tik sekmadieniais leisdavo grįžti į šeimą. Sunku buvo dirbti miškuose vyrams, tačiau dar sunkiau buvo motinoms. Jos turėjo surasti maisto maitinti ir auginti vaikus, jos kalnų atšlaitėse turėjo prišienauti karvutei šieno (aišku, kas ją turėjo), įdirbti su kastuvu žemę, sodinti ir nukasti bulves. Jos kiekvienam žingsnyje matė savo alkanus, valgyti prašančius, apdriskusius, šalančius vaikus. Vaikai prašė valgyti, o jos neturėjo ko jiems duoti. O ką jos patios valgė, mums nežinoma. Ant jų rankų mirė vaikai, tačiau jos meldėsi ir nešė savo kryžį.

Po Stalino mirties pradėjo gauti siuntinius iš giminių, kurie gyveno Lietuvoje, ir nežinomų žmonių ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Tik dabar sužinojau, kad siuntiniai iš Jungtinių Amerikos Valstijų — tai BALFO, vadovaujamo M. Rudienės, gyvybės palaikymo maistas. Siuntiniai buvo išgelbėjimas, tačiau kokia kaina jie buvo parnešami! Jūs motinos turėjo parsinešti iš pašto. Komendantas per mėnesį suregistruodavo paraišką, kas gavo kvietimą atsiimti siuntinį, po to skirdavo laiką ir prižiūrėtoją, palydovą motinoms, kurios eis parsinešti siuntinių. O atstumas iki pašto per kalnus, upokšnius ir vieną pusę budavo 32 kilometrai. Prižiūrėtojas joja raitas ant arklio, o penkios, šešios moterys eina, nešdamos per pečius peristius siuntinius. Jos nešė žinodamos, kad tai gyvybės nešulys šeimai, nors iš nuovargio, išsekimo vos ejo. Tokių motinų tūkstantai. Šiems žygdarbiams įamžinti Lietuvoje reikia pastatyti paminklą motinai tremtinei.

Birželio tremimų paminėjimo Mišios Katedros aikštėje Vilniuje 1989 m. birželio 14 d. Nuotr. V. Kapočiaus

nus. Jos nešė žinodamos, kad tai gyvybės nešulys šeimai, nors iš nuovargio, išsekimo vos ejo. Tokių motinų tūkstantai. Šiems žygdarbiams įamžinti Lietuvoje reikia pastatyti paminklą motinai tremtinei.

Kad ir kaip būtų sunku, tačiau negirdėjome, kad kas nors žudytųsi. Žmonės buvo stiprūs dvasia, tikėjimu, viltimi. Kiek džiaugsmo, kai pradėjo leisti grįžti į Lietuvą! Tuoj susitikus su kaimynais, draugais, apsikabinus, išsibūčius, prisimins jaunystę. Ir koks smūgis sugrįžus po devynių metų tremties — buvę draugai išsigando, susitikę vaidino, kad nepažįsta, užuot apsikabinimo — banditai su vaikais sugrįžo. Skaudžiausia, kad tarp savų Lietuvoje liko me svetimai.

Dabar, peržiūrėjus tremties bylas gali suprasti, kodėl kai kas nelaukė mūsų sugrįžtančių, o pamatė — išsigando. Jie buvo lankstūs okupantui, pasirašė tremties nuosprendžius kaimynui tam, kad patys išliktų neištremti, pasisavintų turtą, išliktų gyventi ir jo namus. Tremtiniai vel kūrėsi Lietuvoje. Laimingi buvo tie, kuriems leido nusipirkti savo sugriautą sodybą, leido dirbti kolūkiuose. Jie niekam nekeršijo, buvo paklusnūs darbininkai.

Daugumą tremtinių leido vaikus mokytis, jiems mokslo siekti buvo leidžiama iki tam tikro lygio, dirbti — iki vadovaujancio posto. Toliau — stok! Jūs dirbkite ir būkite laimingi, o mes, komunistai, būdami lankstūs, vadovausime. Tremtiniai ar jų vaikai ir toliau nesilankstė, nekolaboravo, dirbo su viltimi, matydami nepriklausomą Lietuvą, žinodami, kad nieko nėra amžino,

visos imperijos žlunga, žlugs ir ši — TSRS.

Pradeda braskėti imperijos varžtai. M. Gorbaciovus bandė pakeisti surūdijusias veržles, darė perestroiką, bruko į Sąjūdį savus, lankščius žmones, tačiau varžtų užveržti jau nebegalėjo. Žmonėms tik žadėjo laisvę.

G. Vagnorius sugriovė kolūkių? Neįėjusi tokia stipri Lietuva ir to meto vadovai, kad net Sibire, Krasnojarsko krašte, Partizansko rajone sugriovė kolūkius ir valdiškus ūkius? Įvažiavus į miškingąjį Manską rajoną, kalnuotąją taigą, kaimeliuose masinis nedarbas, jaunimo nėra, miško pramonė šešeri metai kaip merdi, vietiniai rusai nei ruošia, nei plukdo medieną, visi girtuokliauja. Aplankius kapus, visuose kapuose atskiromis grupelėmis palinkę, apkerpę su kaltu iškaltais lietuvių kalba žodžiais penki, šeši kryžiai. Dauguma mirusiųjų jau perlaidoti Lietuvoje, gimtojoje žemėje. Viena vietinė rusė mane prisiminė, išsakė visas dabartines nuoskaudas ir palinkėjo, kad vėl Stalinas sugrįžtų ir vėl atvežtų mus čia. Tada tai būtų gyvenimas, o dabar, matai, kas liko.

Mielieji Lietuvos žmonės! Būkime budrus, tvirtinkime Lietuvos nepriklausomybės pamatus, nes jie dar yra trapiūs. Dar yra, kas ilgisi anų laikų. Nėra kas Rusijos šachtose puslėčiumi, už varganą maistą dirbtų, atauga Sibiro taiga. Neleiskime to, kad mes, mūsų vaikai ar anūkai ten vergautų.

Dr. K. Kuzminskas yra Lietuvos Krikščionių demokratų partijos valdybos ir Lietuvos Darbo federacijos pirmininkas. Seimo sveikatos apsaugos komiteto narys. Kalba — birželio 14 d. pasakyta LR Seime.

ŽLUNGA PAJĖGIOS IMONĖS

Pajėgioje gaminti ginklus Vilniaus imonėje grasinama streikais. „Sostinė“ rašo, jog kosminių prietaisų detales gaminę valstybinės imonės „Matas“ darbininkai dabar priversti veltui galsti mėsmalių peilius.

„Mato“ darbininkai negauna atlyginimų jau 7 mėnesius. Vienuose imonėje užsakydama dar gauna vienintelių prietaisų remonto cechą, kuriame dirba 6 vilniečiai.

Imonę slepia beveik 1,5 mln. litų skolos. Pasak „Mato“ direktoriaus, valstybinę imonę ketinama reorganizuoti į akcinę bendrovę, ieškoma investuotojų, bet šis procesas nėra sėkmingas. Kita vertus, net ir likviduoti imonę sudėtinga, nes valstybė jos turtą įvertino beveik 7 mln. litų. Imonės vadovas įsitikinęs, kad turtais tiek nevertas. Pagal įstatymus, bankrotas skelbiamas tik tada, kai skolos dydis siekia imonės turto vertę.

Matavimo prietaisus gaminantį bei juos remontuojančią imonę krizė apėmė po nepriklausomybės atkūrimo, kai buvo nutraukti ekonominiai ryšiai su pagrindiniais produkcijos užsakovais Rusijoje. Imonė taip ir nesugebėjo persiorientuoti. Vietoj sovietmečiu gamintų prietaisų kosmoso pramonei, „Matas“ ėmė gaminti skalbinių džiovyklas, grotas langams, seklų trintuve, obliavimo stakles ir kitus gaminius.

Imonės vadovai savo produkciją bandė sudominti Krašto apsaugos ministeriją. „Matas“ pagamino metalo išklikius, kuriuos būtų galima naudoti ieškant sprogmėnų ir po vandeniu. Tačiau pasiūlymu nebuvo susidomėta.

R. Jakutytė

Danutė Bindokienė

Ką Maskva padarys — viskas bus gerai

Mūsų liaudis sukūrusi pasaką apie senutę ir senutę, kurie tarpusavyje labai gerai sugyveno, niekad nesipyko, vienas kitą rėmė, priimdami ir gerąsias, ir blogąsias būdo savybes. Pastarosios dažniausiai priklausė senutėi, turėjusiai tikrą „talantą“ pasielgti ne taip, kaip reikia. Tuo atveju senutė vis kartojė: „Ką senukas padarys, viskas bus gerai...“ Nors pasaka to nepabrėžia, bet išvada aiški: geras sugyvenimas buvo įmanomas tik senutės tolerantiškumo ir nuolaidumo savo senutėi dėka.

Santykiai tarp Maskvos ir Vašingtono dažnai primena tą humoristinę pasakelę: nepaisant, ką Boris Jeltsin pasakys ar padarys, Bill Clinton visuomet žiūrės optimistiškai, nuolaidžiai ir matys tik tai, ką matyti nori. Vėliausias „ragų surėmimas“, ne tik tarp Maskvos ir Vašingtono, bet ir tarp Rusijos bei NATO valstybių, tęsiasi jau nuo pat karo Jugoslavijoje pradžios. Rusija buvo griežtai nusistatčiusi prieš Jugoslavijos bombardavimą, remė Slobodan Milošević, nuolat reišė protestus, kad niekas jos patarimų neklausia, perspėjimų neklauso. Tačiau vos tik pasirašyta taika su Jugoslavijos prezidentu (Maskva didžiuojasi, kad ji daug prie pasirašymo prisidėjo), pirmiau negu NATO taikos palaikymo daliniai galėjo pasiekti Kosovą, rusų tankai jau riedėjo šios nuniokotos provincijos keliais ir gatvėmis, o sostinės oro uoste jie taip patogiai įstaitė, kad atsisakė įsileisti NATO karių. Niekam iš tikrųjų nebuvo aišku, kas ten rusų pakvietė, dėl ko jie atvyko, kaip tokiais „pagalbininkais“ atsikratyti. Jeltsinas griežtai pareiškė, kad Rusijos kariuomenė nėra pavaldi NATO karinei vadovybei, todėl jos įsakymų nevykdydys (ir nevykdė).

Padėtis buvo ir komiška, ir pavojinga. Niekas nenorėjo atviras konfrontacijos su Maskva, paliekant problemą spręsti diplomatijos keliu. Prezidentas Clinton nematė laiko praleido prie telefono, mėgindamas įtikinti Jeltsiną, kad leistų NATO daliniam Kosove atlikti savo darbą. Kadangi, atrodo, nedaug tais pokalbiais pasiekta, praėjusį sekmadienį Vašingtonas ir Maskva susitiko akis į akį Vokietijoje.

Vien dėl to, kad į susitikimą atvyko prez. Jeltsin — o buvo daug galimybių, kad at-

sakys dalyvauti — Vašingtono optimizmas vel skraido padėbesiais. „Mano nuomone, nuo dabar mūsų santykiai su Rusija bus dar stipresni, negu buvo prieš šių problemų pradžią“, — pabrėžė JAV prezidentas sekmadienį, po valandą trukusio pirmojo susitikimo su Rusijos prezidentu.

Tačiau, pagal pirmadienį paskelbtas žinias iš to „sekmąsio susitikimo“, abu prezidentai net nekalbėjo apie Jugoslaviją, Kosovą, Slobodan Milošević, bet diskutavo dabartinės Rusijos ekonomikos problemas, ginklų kontrolę ir tai, kad Maskva savo branduoline technologija dalinasi su Iranu.

Antra vertus, prez. Jeltsin į prez. Clinton priekaištą galėtų atsakyti tokia pačia pastaba ir Amerikai, kad ji branduolines paslaptis atidavė Kinijai. Rusija savo branduolinę technologiją Iranui ir bet kam kitam, kas pasiūlo gerą kainą, pardavinėja atvirai, o Amerikos branduolines paslaptis buvo pavogtos per neapdairumą ir net žioplumą...

Pasibaigus apie 78 paras trukusiam Jugoslavijos bombardavimui, į Kosovą ilgainiui nutarta įvesti 50,000 karių, priklausančių visoms NATO valstybėms. Jų tarpe bus ir 3,600 Rusijos kariuomenės, kuri bendradarbiaus su NATO daliniais. Praėjusios savaitės penktadienį Rusija pagaliau sutiko, kad visos karinės pajėgos Kosove bus pavaldžios NATO vadovybei. Atvykęs į konferenciją, prez. Jeltsin tą nuosprendį turėjo tik patvirtinti, tuo taip pat parodydamas, kad Rusija ir Amerika svarbiais klausimais gali susitarti ir dirbti kartu.

Rusija visuomet buvo Jugoslavijos rėmėja, tad ši Maskvos nuolaida, be abejo, vakariečiams (ypač Amerikai) nemazai kainuos — dėl to ir abiejų valstybių prezidentai pirmajame susitikime daugiau kalbėjosi apie Rusijos ekonomikos padėtį, negu apie 200 tankų, pastojusių kelią NATO daliniams į Prištiną oro uostą. Nors sėkmingas problemos išsprendimas ir su Jugoslavija, ir su Rusija JAV prezidentui yra dar viena „plunksna prie skrybėlės“, prez. Jeltsin turės daugiau darbo, kad įtikintų savo tautą to išsprendimo naudingumu. Sio metu nemaža rusų dalis mano, kad Maskva, nusileidusi vakariečiams, „išdavė brolius slavus“.

nu ir penktoje kameroje esantį kunigą. Tas kunigas jau trys mėnesiai, kaip vienuotėje sėdi vienas. Dažnai girdisi, kaip prižiūrėtojas ant jo šūkauja, barasi ir kolioja. Svolocium ir šunim vadina. Prie jo tyčiojasi iš Dievo ir jo šventos kunigystės... Girdime, kaip jis eina kavos ar išvietės, koridoriuje medinėmis klumpėmis kaukšedamas... Gaila man to kunigo, dažnai meldamasis jį prisimenu, paprasau jam stiprybės ir sveikatą.

Alfonsoi jis atsako: — Tegu Dievas būna su jumis sunkiomis jūsų vargo valandomis...

Ilganosis, kuris sakosi esąs bedievis ir netikis nei velniu, nei Dievu, nusišypsuoja ir piktai nosį kratydamas sako:

— Nu... Nu... jei velnias manęs neišgelbsti, tai Dievas tikrai neišgelbės! Chi, chi, chi...! Tai durnai kalba davatka... Chi, chi, chi...! Chi, chi, chi...!

Aišku, mes su Alfonso nepritariam ir jį mėginam sudrausti.

— Jūs išmanot, kaip mano užpakalis, vot! Žinot, mano padnackas...! Chi, chi, chi... O kodėl to ilgaskvernio, to davatkos Dievas neišleidžia iš kalejimo? A? Juk ne vienas kunigas kalejime nesėdėtų, jei Dievas būtų...! Chi, chi, chi... — juokiasi.

— Nėra ko čia tamstai juoktis, nėra ko čia šaipytis iš Dievo, — sakau jam rimtai. — Žinok, bus tokia valanda, kada jo šauksies vardo, prašysis to pagalbos, kurį kaip įžeidi ir niekini...

(Bus daugiau)

O DIEVIŠKOJI APVAIZDA

VYTAUTAS PIJUS GALVYDIS

Mokaleivio atsiminimai

Utena, 1943 m.

Nr.14

Tėsinys

Taigi

dabar, Kūčių vakare, turiu visą porciją duonos, saldintos kavos ir vakarienes dubenį... Tikrą puotą galiu sau išsikelti.

Visi tyli, išskyrus ilganosį. Jis, kaip ir visada, keikiasi ir nešvankiai kalba.

Prieš valgydami, visi susikaupiam. Kareivis ir aš meldžiamės. Alfonso nusigręžęs į sieną, kažin ką su ašaromis akyse, mąsto. Dručkus žvalgoi į mus, duosai ir savo pilvuką glosto (toks jo paprotys, kai liūdi).

Prietaima. Prieš akis išblyškę kalinių veidai, tvirtos grotos, liūdesys. Kūčios... Tylu. Tylu ir širdy. Tik kažin ko liūdna, neramu. Norisi verkti, verkti, iš širdies, nuosirdžiai. Ašaromis užtemdyti savo dvasios akis, mintis. Tvardausi. Nenoriu kitų erzinti, nervuoti. Petras imtų dar daugiau keiktis. Tik Alfonso mane užjaušty, mano skausmą suprastų, liūdotų, jo bent dalelę sau pasiimtų. Tik aš to nenoriu... Šventą Kūčių vakarą baltoje ir drėgnoje vienuotėje, vietoje idiliškų šeimos pašnėsių, vietoje pilnų meilės ir nuosirdumo

žodžių, girdėti nešvankias kalbas bei keiksmus — skaudu.

Koridoriuje pasigirsta prižiūrėtojo žingsniai ir raktų cersėjimas. Žiūriu pro grotomis ir dėžute užkalta langelį. Matau juodą dangų ir žvaigždę. Žiūriu ir mastau. Toli, beribėj erdvėje mirksi žvaigždė. Ji šviečia. Ir daug akių į ją dabar žiūri, ją mato ir gėrisi. Ja gėrisi ir aštuoniolikmetis kalnys nejaukų Kūčių vakarą. Gėrisi ir prašo nušviesti savo spindulėliu toli esančių tėvelių namus, įeiti pro užšalusį langelį vidun ir prie Kūčių stalo juos nuraminti. Pasakyti jiems, kad jų sūnus dar gyvas, jo širdis dar tebeplaka jaunystės, plaka išsiilgusi savųjų. Dar jų sūnus tebėra sveikas, Dievą tebeturi širdyje, juo pasitiki ir juo yra sotus, stiprus ir patenkintas savo buitimi. O žvaigždės spindulėli, paklausyk ir nuskrisk ten...

Po patikrinimo. Dulkių debesyse matau visų veidus, jie rimti ir susimastę.

Meldžiuosi. Kalbu savo kasdieninę: „Nuo amžių negirdėta, kad kas šaukšis Tavo, Marija, užtarimo, būty neišklaušytas...“ meldžiuosi ir akyse matau savo numylėtus namiškius, susirinkusius prie Kūčių stalo, liūdnus, susikaupusius, tylus.

Matau mamos veidą, jos pilnas ašarų akis... Visi susirinkę sėdi, kartu kūčiavoja, tik Vytuko, pačio jauniausio sūnelio kartu nėra... Nėra... Mama mąsto, kad jos Vytuko gal gyvo nebėra. Gal kur šaltame rūsyje alkanas guli. Gal duonos per šias šventas Kūčias neturi. Mąsto ir ašaros byra per jos pageltusius veidus...

Matau šieną apklotą stalą, užtiestą balta staltiese ir

Kūčių valgiais apdėta. Matau, kaip ima tėtė plotką, ją lauzia ir dalina. Laužia gabalėlį ir Antanas, ir Marytė, ir Jonukas, ir Steponas, lauzia visi... Paziūri į tuščią, kasmet mano sėdėtą vietą ir visi atsidūsta... Visi širdyse turi tą patį: kaip laikosi mūsų Vytukas...

Atmerkiu akis ir pamatau prieš pat akis juodą kalejimo mūrą. Nenoromis pradeda veržtis ašaros.

Verkiu. Verkiu, norėdamas užtemdyti, nematyti per ašaras, kokia baisi ir sunki tikrovė, koks didelis namiškių skausmas ir liūdesys... Verkiu, norėdamas ašaromis praskaidrinti rytojaus dieną, norėdamas išlieti širdį susikaupusių skundą, susikaupusių skausmą. Verkiu, norėdamas išsiverkti, norėdamas nuplauti savo liūdesį, pašalinti savo jaunų dienų nelaimės sunkumą. Verkiu tyliai, kad kiti to nematytų, kad kiti to nesuprastų.

Verkiu...

— Neverk, Vytautiuk... Vis tiek ašaromis neišplausi, nesutrupinsi šių kalejimo sienų. Nesutrupinsi... Neverk... — sako man liūdnai Alfonso, o paties akyse spindi trandomos skaudžios ašaros, skaudai tikrovė.

Gėdijuos, kad jis pastebėjo, apsiokiu galva ir tyliai, tyliai verkiu, kad niekas neišgirstų ir nepamatytų... Duodu valią savo širdžiai ir savo ašaroms. Tai buvo šventoji Kūčių naktis kalejime...

Kalėdų rytas. Kaip vakare visi atsigulėme rimti ir susimastę, taip ir rytą kelėmės tylūs, žodžio neprasneka.

Po pusryčių Alfonso sveikina gretimas kameras su šv. Kaledomis, linkėdamas laisvės ir sveikatą. Sveiki-

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

„TU ES SACERDOS IN AETERNUM“

Kun. Jonas Pakalniškis

Nedideleje kunigų pensininkų namų Douglas, N.Y., koplečioje, be vargonų ir iškilmų, birželio 3 d. kunigas klebonas emeritus Jonas Pakalniškis už jam Aukščiausiojo padovanotus 60 metų darbų, darbuojantis Kristaus vynuogynė, aukojo Padekos Mišias.

New Yorko miesto Manhattan dalyje 1915 m. sausio 1 d. Pakalniškis gimė berniukas. Jis dar ir dabar tebeveikiančioje lietuvių bažnyčioje buvo pakrikštytas Jono vardu.

Pasibaigus Pirmajam pasauliniam karui, Lietuvai tapus laisvai, Jonukas, turedamas nepilnus 6 metelius ir vos tik spėjęs užbaigti vaikų darželį, 1921 m. kartu su tėvais grįžta į Lietuvą ir apsigyvena Veiviržėnuose (Kretingos apskr.). Ten baigęs pradžios mokyklą, lanko Šveikšnos ir Klaipėdos gimnazijas. Užbaigęs 7 gimnazijos klases, išgirdęs Apvaizdos kvietimą, išvyksta į Kauną ir ten stoja į kunigų seminariją. Ją baigęs, teologiją ir filosofiją studijuoja Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. 1939 m. birželio 3 d. Kauno katedroje Jonui Pakalniškui buvo suteikti kunigystės šventimai. Netrukus tapo paskirtas vikaro pareigoms į Kauno arkikatedrą ir kapelionu „Saulės“ pradžios mokykloje. Sovietų sąjungai užgrobęs Lietuvą, jiems jam neduodant ramybės, kurį laiką vikaravo Pagirio parapijoje. 1942 m. vėl grįžta į Kauno arkikatedrą, lygiagrečiai dirba kapelionu II. X gimnaz. 1944 m. Raudonajai armijai vėl artėjant prie Lietuvos, kun. Jonas, sėdęs ant dviračio, atsiranda Vokietijoje. Apsigyvena Berent miestelio klebonijoje ir dvasiniai aptarnauja Dancigo, Gottenhafeno ir Dirschau apylinkėse iš Lietuvos pasitraukusius lietuvius. Rau-

donosios armijos grėsmei ir čia priartėjus, kun. Jonas pasiekia Miuncheną, ten buvo paskirtas seselių mokytoju kapelionu.

Gyvendamas Miunchene, porą metų Haendel konservatorijoje lankė vargonų klase. Kun. Jonas muziką, ypač fortepijoną ir vargonus, mėgo nuo jaunų dienų. Fortepijonu ir vargonais groti pradėjo mokytis būdamas 4-je gimnazijos klasėje. Čia jam padėjo gimnazijos muzikos mokytojas (jis jam net ir fortepijono raktus buvo patikėjęs) ir parapijos vargonininkas. Kaune, būnant vikaru arkikatedroje, fortepijono pamokas ėmė pas pianistę Juliją Rajauskaitę, o jam New Yorke gyvenant, daug muzikos žinių suteikė vargonų virtuozas Jonas Žukas.

Kun. Jonas Pakalniškis į savo gimtąjį kraštą — Ameriką sugrįžo 1947 m. Apreiškimo parapijos Brooklyn, N.Y., klebonui J. Aleksioniui pakviestas, pavadavo atostogų išėinančius lietuviškų parapijų kunigus.

Tų pačių metų lapkričio mėnesį paskiriamas vikaru į Šv. Jurgio lietuvių parapiją. Ten ilgiau neužsibuvęs, paskiriamas į Šv. Panelės Marijos Apreiškimo lietuvių parapiją, Brooklyn, N.Y. Iš ten vikarauti išvyksta į „Viešpaties Atsimainymo parapiją (irgi lietuvių).

Apreiškimo parapijos klebonui kun. Pranui Raugalui mirus, Brooklyn vysk. Fr. Muga-vero į jo vietą skiria kun. Joną Pakalniškį. Iš viso Apreiškimo parapijoje vikaro ir klebono pareigose jis iš tarnavo daugiau negu 30 metų, ten palikdamas giliai įmintus pėdsakus. Būdamas vikaro pareigose plačią veiklą išvystė besidarbuodamas su jaunimu; ateitininkais, vyčiais, skautais bei kitomis organizacijomis. Vėzdavo jaunimą į vasaros stovyklas ir kartu su jais stovyklavodavo. Buvo pakeltas į vyr. skautininko laipsnį. Kurį laiką yra buvęs Lietuvių Skautų sąjungos dvasios vadu. Už nuopelnus skautybei apdovanotas ordinais. Net 20 metų dėstė tikybą šeštadieninėje Maironio mokykloje ir buvo jos kapelionas. Kadangi kun. Jonas „vienas iš mūsų“, su tuometinio šviesaus patriotiškai nusiteikuso klebono kun. Norberto Pakalnio pritarimu (o jam pagalba tremtiniais labai rūpejo), pritraukdamas naujai iš Vokietijos atvykusius tremti-

Motinos Marijos Kaupaitės palaikų perlaidojimo iškilmėse š.m. gegužės 6 d., Šv. Kazimiero seserų motiniškame name. Iš kairės: inž. Antanas Rudis, kazimieriečių generalė vyresnioji ses. Immaculata Wendt, Čikagos vyskupas Gorman ir Maria Rudienė. Nuotr. Martin Gestauto

nus, atjaunino parapiją.

Kun. Jonui Pakalniškui sugrįžus į Apreiškimo parapiją, dabar jau klebonu, parapijiečiai labai džiaugėsi. Del jo nuosirdaus ir malonaus būdo jį pamilo ir entuziastiškai rėmė, o jis parapijiečiams buvo visa širdimi atsidavęs.

Kun. Jonui švenčiant 50-ties metų kunigystės sukaktį, jo pagerbimo metu ambasadorius A. Simutis kalbėjo: „Mūsų mielas sukaktuvininikas kun. Jonas Pakalniškis buvo išventintas į kunigus pačiu kritiškiausiu Lietuvai momentu. Jam teko labai sunkus laikotarpis. Sunkus dėl to, kad buvo aktyvus jaunuoju, skautų vadas, ateitininkas, pavarasininkas — tokiu būdu šiek tiek gaudė. Tai retas švelnumo ir kuklumo asmuo! Ir aš nežinau kito tokio kunigo, kurį taip visuotiniai parapijiečiai ir kiti gerbtų ir mylėtų, kaip kun. Joną Pakalniškį.“

Susitikant su kun. Jonu (o susitikimai nebuvo reti), kartą paklausiau, ar jam kada nors neteko suabejoti pasirinkus kunigystės luomą? „Nutaras tapti kunigu, — kalbėjo kun. Jonas, — žinojau, kad esu kunigas per amžius. Kunigu tapti buvau tvirtai pasiryžęs. Juo taptęs nesigailiu ir jokių priešingų abejonių neturėjau ir neturiu. Jeigu tai būtų imanoma, tą patį pasirinkimą padaryčiau ir dabar.“

Kun. Jonas Pakalniškis Apreiškimo parapijoje klebonu ištarnavo 12 metų. Prieš pasitraukdamas į užtarnautą poilsį, gražiai išdekoravo ir sutaisė bažnyčią jau gerokai pavargusius vargonus. Tam 172.000 dolerių kainavusiam darbu pinigų surinkti vargo neturėjo. Parapijiečiai klebonu pasitiekdami, jo pastangas nuoširdžiai rėmė.

Kun. Jonui Pakalniškui 1989 m. pasitraukiant iš Apreiškimo parapijos klebono pareigų, jam surengto pagerbimo ir atsisveikinimo pokylio metu Kultūros židinyje, Brooklyn, N.Y., vysk. Paulius Baltakis, reikšdamas padėką kalbėjo: „Dėkoju Tau, kad neužsidarei tik bažnyčioje ir klebonijoje, bet ėjai visur, kur Tave šaukė žmonės. Rėmėi kiekvieną organizaciją, jautėi pareigą dalyvauti kiekviename renginyje. Nepamiršai ir Kultūros židinio, kai jis buvo statomas...“

„Lai Apvaizda kleboną emeritus kun. Joną Pakalniškį laimina ir savo maloningoje globoje lydi jo gyvenimo žingsnius.“

P. Palys

„JUBILIEJAUS SLĖPINYS“

Balandžio 30 — gegužės 1 d. Kauno Šv. Jurgio bažnyčioje buvo surengtas krikščioniškos muzikos festivalis „Jubiliejaus slėpinys“. Festivalį iškilmingai pradėjęs vyskupas R. Norvila šiame renginyje negalėjusio dalyvauti festivalio globoje Kauno arkivyskupo S. Tamkevičiaus vardu pasveikino visus festivalio dalyvius, atvykusius į šią šventę ne tik iš visos Lietuvos, bet ir iš Italijos bei kaimyninės Latvijos. Retai pasitaikanti proga išvysti platų krikščioniškos muzikos Lietuvoje spektrą pasiūdojo apie 300 krikščioniškos muzikos gerbėjų. Palyginti su prieš penkerius metus Plateliuose vykusiu tokio pobūdžio renginiu, šiame festivalyje visi įsitikino, kaip stipriai pažengta į priekį ne tik muzikos, bet ir organizavimo galimybių srityje. Pagrindiniai festivalio globėjai — broliai pranciškonai ieškojo ne tik

šios šventės rėmėjų, bet ir aktyviai talkino festivalio organizaciniam komitetui. Festivalio dalyviai maloniai buvo nustebinti scenos apšvietimo ir įgarsinimo kokybe bei Katalikų televizijos studijos profesionalumu. Šios studijos rūpestiu festivalio metu buvo pritaikyta moderniausia muzikos įrašymo į atskirą garso takelį technika. Artimiausiu metu turėtų pasirodyti atskiri vaizdo ir garso albumai, kuriuose atspindės XX a. pabaigos krikščioniškos muzikos įvairovė.

Balandžio 29 d. Kaune, Perkūno name, surengtoje spaudos konferencijoje buvo pristatytas žiniasklaidai krikščioniškos muzikos festivalis „Jubiliejaus slėpinys“, dalyvavo LVK 2000 metų jubiliejaus komiteto atsakingasis sekretorius kun. Rolandas Makrickas, Šv. Pranciškaus mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šv. Kazimiero provincijos provincijolas kun. Benediktas Jurčys, OFM, festivalio organizacinio komiteto pirmininkas Gediminas Jaunius, festivalio koordinatore Vaida Spangelevičiūtė ir renginio meno vadovė Raimonda Rimkutė. Anot kun. R. Makricko, šiuo renginiu norima prisidėti prie 2000 metų jubiliejaus krikščioniškojo suvokimo: „Kristus yra gyvas mūsų laikais ir reiškiasi per įvairius žmogiskosios kūrybos aspektus“. 2000 metų komiteto atsakingasis sekretorius priminė jaunimui skirtus jubiliejinį metų renginius, 2000 metų liepos mėnesį vyksiančią Lietuvos jaunimo dieną ir rugpjūčio mėnesį Romoje vyksiančią Pasaulio jaunimo dieną. Gediminas Jaunius taip nusakė festivalio tikslą: drauge jaunatviškai švęsti artėjančią jubiliejų. Jis paminėjo ir oficialiai neįvardytus festivalio

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS
[VEDIMAI - PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ NAMAI, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapalis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPALIS
3208 1/2 West 65th Street
Tel. (708) 424-8864
(773) 581-8864

TAISOMĖ
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8624

Pjauname medžius, atliekame sodininko darbus.
Tel. 773-476-3353.

Monomajamas butas Downers Grove
mieste: arti traukinių stotelių, prie pagrindinių kelių, parduotuvių, banko, ligoninės, ugniagesių; 2 miegamieji, 1 1/2 prausykla, virtuvė, svečių kambarys bei valgomasis. Antrame aukšte, nuo balkono vaizdas į parką. Skambinti Indrei Tijančienėi, 847-537-7949, arba 847-541-3702.

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA

RE/MAX RESULTS REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 586-4919

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybių įkainavimas verti
- Parkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Home Health Care Int. Agency
ieško asmenų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones. Angli k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pageidaujamos. \$75 iki \$120 į dieną. Skambinti Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

Help Wanted
Northside of Chicago nanny-house-keeper wanted to provide care for 7 mo. old baby 25 hrs. a wk. \$10 an hr. Must speak English, love babies & dogs. Must have references. Call 773-296-9264.

Needed housekeeper with companion duties. Must have references, speak some English. Full time, live in, good home. Tel. 773-561-7895. Answer in English.

pirmtakus Plateliuose bei Vilniaus Bernardinų bažnyčioje. R. Rimkutė papasakojo apie principus, kuriais vadovautasi atrenkant pavienius atliekėjus bei grupes; beje, buvo atsiakyta grupių, atliekančių grynai šlovimo giesmes. Kun. Benediktas Jurčys, OFM, pasakė jubiliejinį 2000 Šventųjų metų giesmės konkursą. Ši konkursą skelbia LVK 2000 metų jubiliejaus komitetas ir Šv. Pranciškaus mažesniųjų brolių ordino Šv. Kazimiero provincija. Konkursą laimėjusia giesmę numatoma giedoti Lietuvoje vyksiančiuose oficialiuose jubiliejaus renginiuose.

BŽ, 1999, Nr. 9

PAŠVENTINTAS KOLPINGO ŠEIMOS CENTRAS

Balandžio 19 d. arkivyskupas S. Tamkevičius pašventino Pal. arkivysk. J. Matulaičio parapijos Kolpingo šeimos dvasinės ir socialinės paramos centrą, kurio vadove tapo šio projekto iniciatorė ir šios parapijos Kolpingo šeimos valdybos narė V. Miklyčienė. Pasak parapijos Kolpingo šeimos dvasios tėvo mons. K. Senkaus, Dievas tikrai padeda tiems, kurie patys stengiasi padėti sau ir kitiems. Šio centro įkūrimas atspindi Pal. Arkivysk. J. Matulaičio parapijos Kolpingo šeimos siekius stiprinti žmonių dvasingumą, žadinti jų aktyvumą, padėti kitiems vieni su kitais bendradarbiaujant. Jis padėkojo arkivyskupui S. Tamkevičiui už

nuolatinę globą bei patarimus brandinant šio projekto idėją.

V. Miklyčienės teigimu, Dvasinės ir socialinės paramos centras, palaikydamas artimą ryšį su veikliais parapijiečiais, stengsis pirmiausia išsiaiškinti gyvenimo sunkumų prisilegto žmogaus problemas ir kartu su valstybinėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis ieškos pagalbos būdų. Su centru pasirenge bendradarbiauti Kauno socialinės rūpybos skykus, Valstybių apsaugos tarnyba, Kalnietų policlinika, Kalnietų policijos nuovada, Kauno arkivyskupijos „Caritas“, Šeimos centras, kitos visuomeninės ir valstybinės organizacijos. Centro pašventinimo iškilmėse dalyvavo kun. A. Jagelavičius, kun. V. Pabrinkis, Lietuvos Kolpingo šeimos nacionalinė sekretorė L. Kalibaitė, Kauno socialinės rūpybos skyriaus vedėjas A. Malinauskas, daugelis kitų centro rėmėjų ir bendradarbių.

BŽ, 1999, Nr. 8

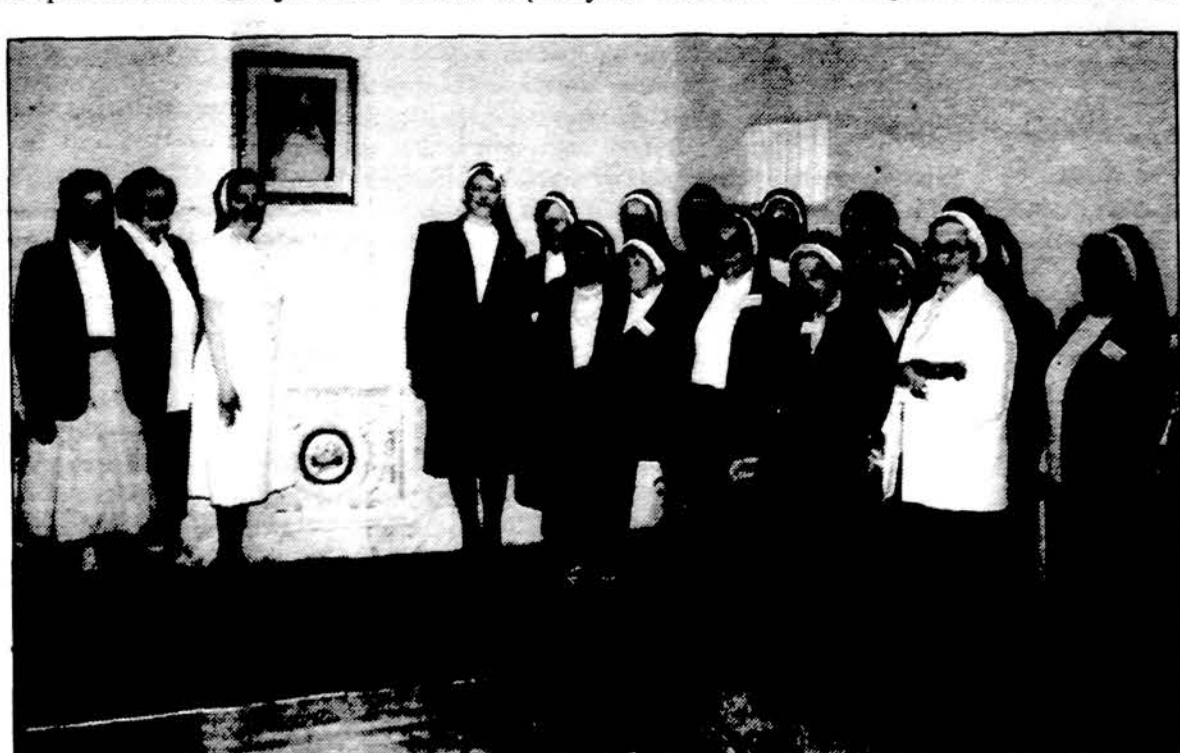
Į ŠVENTOSIOS GARBĖ

Š.m. birželio 4 d. „Daily Southtown“ dienraštis pirmame puslapyje (nukelta ir į 2 psl.) išspausdino gražų straipsnį apie Motinos Marijos Kaupaitės, Šv. Kazimiero seserų kongregacijos įkūrėjos, palaikų iškasmą iš Šv. Kazimiero kapinių ir pervežimą į vienuolyno motiniškojo namo Čikagoje koplyčią. Rašoma, kad Motinos Marijos sarkofagą jau aplankė daug žmonių, kurie, kartu su Šv. Kazimiero kongregacijos sesėmis, prašo Viešpatį malonės, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja, o ilgainiui — ir šventąja.

Motinos Marijos palaikų perkėlimo iš Šv. Kazimiero kapinių į vienuolyno koplyčią iškilmėse įvyko š.m. gegužės 6 d. Straipsnyje pažymima, kad seselės kazimierietės kvietia visuomenę aplankyti Motinos Marijos karstą kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį tarp 1 ir 3 val. popiet. Kai Motina Marija bus paskelbta šventąja (tas procesas gali gan ilgai užtrukti, daugiau galimybių, kad palaimintąja ji bus paskelbta kur kas greičiau), ji bus antroji šventojo čikagietė — pirmoji buvo Motina Cabrini, kuri paskelbta šventąja 1946 m.

Šv. Kazimiero vienuolyno motiniškojo namo koplyčia, kurioje vyko iškilmingos pamaldos Motinos Marijos Kaupaitės palaikų pervežimo į vienuolyną progą. Nuotr. Martin Gestauto.

Seselės kazimierietės prie Motinos Marijos Kaupaitės sarkofago gegužės 6 d. motiniškojo vienuolyno namo koplyčioje. Nuotr. Martin Gestauto

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PRIMINKITE DAR KARTĄ

Laiškų skyrius — vienas mėgstamiausių „Drauge“, tik atrodo, žmonės jau primiršo redaktorės pastabas, kad nerašyti ilgų laiškų. Pasitaiso tikrai kilometrinių (pvz., Viliaus Braženo ir kt.). Nejaugi neįmanoma savo mintis su glaustiau išdėstyti? Kad ir man taip neatsitiktų, tai baigiu...

Vincas F. Sauka
Tucson, AZ

PAGARBA MOTERIMS

Tiek daug buvo „Drauge“ rašyta apie paminklo „Partizano Motina“ projektą ir jau pagaminto paminklo pašventinimą, dėl to, pasitaikius progai važiuoti pro Lemontą, būtina užsukome pasidžiūrėti to „dyvo“, stovinčio žaliame pievoje, tarp gražių medžių. Įspūdis — labai didelis. Paminklas tikrai įdomus, meniškas, bet ne dėl to jis toks įspūdingas... Stovėjome prie jo ir jautėme visos lietuvių tautos kanciją, iškalta skausmingos motinos, laikantios nukankintą savo sūnų, veidą. Tai tikra lietuviškoji „Pieta“.

Pagarba skulptoriui, bet už

viską didesnę pagarbą ir padėką moterims su Brone Nainiene priešakyje. Tik moterys galėjo gerai suprasti kenciančios motinos jausmus ir jos kanciją įamžinti.

Rita Augaitytė-Andrews
Manistee, MI

TAI KAIP SU TAIS STABAIS?

Su rūpestiu gaudome ir atidžiai „Drauge“ perskaitome visas žinias, surištas su „Hesono“ klubo ketinimu įkurti parką (ar muziejų), į kurį suvežtų po nepriklausomybės atkūrimo nuverstas komunistinių „dievaikių“ statulėlas. Dar vis mums nelabai aišku: ar parko kūrimas jau tikrai sustabdytas?

Skaitėme, kad galbūt Lietuvos konstitucijos laisvės bus pažeistos, jei valdžia uždraus parką — „žodžio laisvė“, ar kaip ten? Matome, kur ta „žodžio laisvė“ nuvedė Ameriką: pornografija, žiaurumai, šaunamųjų ginklų plitimas, internete baisūs dalykai — vis tai žmonių „konstitucinės teisės“, kurių nevalia padidinti. Nejaugi nėra vietos, kur reikia padėti didelį, žymų tašką?

Reda Plonienė (kairėje) su dukrytėmis Skaidra ir Audra bei viešnia Viktorija Uševičienė daug prisidėjo prie „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, birželio mėnesio siuntos, atveždamos kompiuterių, skirtų Vilniaus rajono mokyklai. Jų atvežtas 11 dėžių mieliai priėmė „Saulutės“ siuntinių vadovė Raminta Marchertienė (dešinėje) su vyru Algirdu Marchertu.

Džiaugiamės, kad Lietuva yra demokratiška, bet jos konstitucijoje visokių „prajovų“ ir nenuoseklumų pilna (tik prisiminkime prezidento-seimdininko pirmininko valdžios galių reikalus). Jeigu konstitucija suteikia teises visuotoms neaiškiems gaivalams išniekinti ir pajuokti Lietuvai šventiausias dalykus, tai reikia kažkokių būdų tą konstituciją iš naujo peržiūrėti ir pastebėtas spragas užkaišioti. Linkime, kad lietuvių tauta, sugebėjusi išsilaisvinti iš galingo okupanto, mokės ir šią problemą protingai išspręsti, o dėl galimų turistų, kurie atvyktų tokio parko aplankyti, tai be jų Lietuva tikrai gali apsieiti!

Virginija ir Jonas
Pašukaičiai
Darien, IL

ATSIPIRŠYMO NEUŽTENKA

Rašau su skausmu širdyje. „Drauge“ 06.04 dienos laidoje rašoma, kad JAV žydų muziejus atsiprašo už Lietuvos žaidimą, Lietuvos himno išniekinimą-parodiją. Perskaiciusi — apstulbavau; per širdį lyg peilio dūris...

Tai nerašytas įstatymas, kad kiekvienos tautos ar valstybės himnas bei vėliava yra šventi simboliai. Neličiama. Kaip gali kultūringos Amerikos sostinėje atsirasti institucija, drįstanti Lietuvos himno

žodžius pakeisti keiksmažodžiais: „Lietuva, kraujuota žeme, būk prakeikta per amžius...“

Tiesa, kad Lietuva aplaistytą ašarom ir krauju — savanorių, partizanų, tremtinių. Šie keiksmažodžiai nepalies Lietuvos laisvės, nes Lietuva — Marijos žemė. Tačiau negana atsiprašyti per Lietuvos ambasadą ir sakyti, kad „įtraukdami šią dainą į kompaktinį diską, mes nenorėjome įžeisti šiandieninės Lietuvos žmonių“.

Tai ko norėjo? Parodyti pasauliui savo neapdairumą, kad patys nežino, kokie eksponatai patenka į muziejų? O gal tai administracinės išminties stygius?

Nepakanka atsiprašymo per ambasadą ir spaudą. Reikia, kad tautos balsas būtų išgirstas ir muzikos įrašas visiškai sunaikintas.

Kiekvienoje tautoje atsiranda „juodų avelių su kietais ragais ir aštriais nagais“. Ar dėl to kas turi teisę mesti užgaulius šešėlius visai tautai? Šiais žodžiais nemanau mesti kaltės šešėlio visai Izraelio tautai. Ją mes gerbiame ir gerbsim, kaip gerbiame visas tautas. Tikroji demokratija yra dabartinis Lietuvos kelias. Ši reikalą sutvarkyti turi muziejaus administracija. Tiekimės, kad ji tai nedelsiant padarys.

Ses. M. Palmira
Putnam-Lemont

ATSTUMTIEJI GIMINAIČIAI

Š.m. gegužės 14 d. mirė mūsų mylima, gabi, energinga teta Mara — a.a. Marija Šeštukienė, gyv. Los Angeles.

Ji buvo kenciančios sielos auka. Jos vyro paslapčiomis patalpinta į slėgus namus (apie 8 mėn.), niekam, nei draugams, nei giminiams ir net jos artimiausiam giminaičiui Antanui Kvedarui, gyv. Savannah, Georgia, nebuvo leista žinoti kur. Pasinaudojo „Power of Attorney“ galia (dara, kaip noriu) ir mes turėjome pasitenkinti tik jo pasakymais. Dovanas jai irgi buvo galima siųsti tik per vyrą.

Jis net neįsijautė pareigos nei noro perspėti mus, kai Marijos sveikata pradėjo eiti silpnyn, duodant nors truputį daugiau laiko, negu vieną skridimo dieną, pasirodžiusi dalyvauti laidotuvsė. Mūsų abi šeimos turi profesinius, atsakingus darbus (kabinetai — ligoniniai). Taip staigiai negalėjome palikti darbų be pakaitalo ir priežiūros.

Apie a.a. Marijos mirtį mums pranešė nepažįstama moteris, griežtai atsisakiusi pasakyti savo pavardę.

Išsekis ramybėsbe, Brangioji. Antanas ir Elena Kvedarai su šeima Savannah, GA

• Didžiausia teisė pasaulyje yra teisė suklysti.
Harry Weinberger

DRAUGAS, 1999 m. birželio 22 d., antradienis

5

A.†A. VYTAS JONUŠAS

Gyveno Lemont, IL. Mirė 1999 m. birželio 18 d. 5:33 val. ryto sulaukęs 75 metų.

Gimė Lietuvoje, Lazdijuose. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Nuliūdę liko: žmona Marcelė Balciūtė, sūnus Algis, marta Vida, anūkai Kristina ir Justinas; duktė Ale, žentas dr. Elegijus Lelis, anūkai Justas, Darius, Andrius ir Matas; Lietuvoje brolis Vincas, sesuo Onutė Pikutienė su šeima; svainiai Marytė ir Antanas Končiai ir jų šeimos bei kiti gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionis Vytas priklausė Pal. Jurgio Matuliočio misijai.

Velionis pašarvotas birželio 22 d., antradienį, nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės birželio 23 d., trečiadienį. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a.a. Vytas bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matuliočio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, duktė, anūkai, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.†A. SOPHIE JOSEPHINE WAITKUS

Gyveno Cape Coral, FL, anksčiau ilgus metus Čikagoje. Mirė 1999 m. gegužės 25 d., sulaukusi 91 metų.

Gimė Čikagoje, 1907 m. spalio 14 d.

Nuliūdę liko: sesuo Helen su vyru Malcolm Mitchell ir šeima, dukterėčia Florence su vyru Walter Gradjura ir šeima.

Velionė buvo duktė a. a. Matthew ir Marijona Waitkus ir sesuo a. a. Walter ir a. a. Anton.

Nuliūdę: sesuo, dukterėčia su šeima ir kiti gimines.

A.†A. JERONIMAS BLIJUS

Gyveno Cicero, IL. Mirė 1999 m. birželio 20 d. 9:10 v. v., sulaukęs 80 metų.

Gimė Lietuvoje, Pastrėvio kaime. Amerikoje išgyveno 38 metus.

Nuliūdę liko: žmona Anelė Bukauskaitė; vaikai: Milda Jonauskas, Juozas Blijus, Marytė Kowalski, Margarita Meilutė De Secki ir Deivis Blijus; devyni anūkai, penki proanūkai ir sesuo Onutė Lietuvoje.

Pašarvotas trečiadienį, birželio 23 d., nuo 2:30 iki 9:00 v. v. Vance laidojimo namuose, 1424 S. 50 th. Ave., Cicero, IL. Laidotuvės ketvirtadienį, birželio 24 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a. a. Jeronimas bus atlydėtas į šv. Antano bažnyčią Cicero, IL, kurioje 10:00 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių Velionis bus palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Brangiam Neo - Lithuania korporantui

A.†A. KĘSTUČIUI CICĖNUI

netikėtai mus palikus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ZITĄ, sūnų RAIMUNDĄ, dukterį INGRIDĄ, seserį BIRUTĘ DONOVAN ir brolių VYTĄ su šeima ir visus kitus gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Korp! Neo - Lithuania
Los Angeles, CA

Nepamirštamam Draugui

A.†A. KĘSTUČIUI CICĖNUI

netikėtai iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame Velionio žmoną ZITĄ, sūnų RAIMUNDĄ, dukterį INGRIDĄ, seserį BIRUTĘ DONOVAN su šeima, brolių VYTĄ su šeima ir visus kitus gimines Amerikoje ir Lietuvoje.

Rimas ir Rūta Mulokai

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed — all for a reasonable fare.

Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 704	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 703	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame PRANEI ir JUOZUI MASILIONIAMs už jų rūpestį, vargą mūsų motinos ir tetos

A.†A. FELICIJOS

priziūrėjimą iki paskutinės kelionės į Amžinybę. Taip pat širdingai dėkojame visiems už užuojautas ir šv. Mišių aukas.

Sūnus Antanas Ješmantas, Juozas ir Onutė Peleckiai, Jurgis ir Antanas Šergaliai.

PADĖKA

A.†A. ALENA DEVENIENĖ GRIGAITIENĖ

Širdingai dėkojame visiems, kurie išreiškė mums užuojautą mūsų brangiai Motinai mirus, dalyvaudami šermyse, laidotuvėse, laiškais ir aukomis Devenio Kultūros Fondui.

Taip pat esame dėkingi kun. Juozapaciui ir kun. Geruliniui bei diakonei Erikai Brooks už bažnytinės apeigos laidotuvių namuose, bažnyčioje ir kapinėse.

Motinos mums įskiepyta patriotiška-tautiška dvasia amžinai liks mums. Mes bandysime įgyvendinti jos troškimus.

Sūnus Algirdas ir Keistutis Deveniai, dukra Dalia Bobelienė su šeima.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

MIRUSIŲJŲ PRISIMINIMO DIENA

Amerikoje mirusiesiems prisiminti skirtą gegužės 31 d. rytą ir lietuviai evangelikai, nebedami grasinančio lietaus, atvyko visų pirma į lietuvių Tautinės kapinės ne tik papuošimui geleimis jų artimųjų kapų, bet ir jų pačių likusio gyvenimo apmąstymui. Nors šio šimtmečio pradžioje jie laidodavo mirusiuosius šiaurinėje miesto dalyje esančiose Concordia kapinėse, bet vėlesniais metais jau ir lietuvių Tautinės kapinėse. O po Antrojo pasaulinio karo atvykusieji pradėjo pasirinkti vietą amžinam poilsiui prie Archer Avenue esančiose Betanijos (kai kuriais atvejais net katalikų Šv. Kazimiero) kapinėse. Tad jau keli dešimtmečiai praslinko nuo to laiko, kai tokia diena jie susirenka dvasiškai susikaupimui ne tik lietuvių Tautinėse, bet ir Betanijos kapinėse.

Šiam susikaupimui jie ir vėl buvo pasirinkę vietą arti vysk. Anso Trakio ir jo žmonos dr. Adelės Trakienės kapų, kur jų kaimynystėje įžymūs lietuvių tautos kompozitorius prof. Vladas Jakubėnas klausosi vėjo užgautų medžių lapų šlamancios simfonijos, kur Algimanto Kleinaičio, Kasiulių šeimos ir kitų kapai. Čia aukšti lapuočiai medžiai, daugiausia iš Teviškės parapijos susirinkusiems, teikė padrasinancios apsaugos nuo grasinančio lietaus. Tarp bendrai giedamų giesmių vysk. Hanšas Dumpys perskaitė šv. Jono Evangelijoje aprašytą naujosios Jeruzalės regeją. Pirmą kartą šiose kapinėse

kalbėjo ir Kauno evangelikų-liuteronų parapijos klebonas kun. Saulius Juozaitis, tęsiantis šiuo laiku teologijos studijas Amerikoje. Po šių apeigų lietuvių Tautinėse kapinėse, daugelis dar nuvyko panašiam susikaupimui ir į netoliese esančias Betanijos kapines.

Betanijos kapinių koplyčia vos dar galėjo sutalpinti visus lankytojus, nes didžiąją jų dalį sudarė Oak Lawn esančios Ziono ev. liut. parapijos nariai. Kadangi šioje senoje lietuvių parapijoje paskutiniiais dešimtmečiais meldžiasi daug vokiškai ir angliškai kalbančių, todėl ir tą rytą visos giesmės ir maldos buvo pravdomos visomis trejomis kalbomis, deka parapijos klebonas kun. Jono Juozapaitis, laisvai kalbancio visomis trejomis kalbomis.

Be kun. Jono Juozapaitio ir jau minėtų dvasininkų, prie šių apeigų dar prisidėjo ir kun. Valdas Aušra iš Vilniaus, tęsiantis šiuo laiku studijas Čikagoje doktorato įsigijimui. Kun. Jonas Juozapaitis pravėdė apeigas anglų ir vokiečių kalba, vysk. Hanšas Dumpys kalbėjo angliškai, o kun. Saulius Juozaitis lietuvių kalba. Kun. Valdas Aušra perskaitė Evangeliją lietuvių kalba. O susirinkusieji giedojo giesmes gana darniai kiekvienas savo kalba.

Orui per tą laiką kiek daugiau atsilūs, saulei šviečiant, kapinių lankytojams buvo gera proga aplankyti artimųjų ir pažįstamų kapus, pasikeisti mintimis, su seniai nematytais ir nesutiktais pažįstamais.

Valteris Bendikas

Lidija Saulytė-Viktorienė džiaugiasi, kad dar vienas maišas bus supakuotas ir paruoštas „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, siuntai.

Nuotr. Indrės Tijiūnienės

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos susirinkimas Le-monte. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vyks sekmadienį, birželio 27 d., tuoj po šv. Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje. Kviečiami visi šiose kapinėse turintieji kapų sklypus asmenys ir susidomėję visuomenė. Prašoma nesivėluoti nes salė gauta vienai valandai. Visi laukiami.

Jonas Paliulis, gyv. Waterbury, CT, parėmė „Draugą“, švenčiantį savo 90-ąjį gimtadienį, 100 dol. auka. Tai tikrai prasminga ir reikalinga dovana vieninteliui lietuviškam dienraščiui, einančiam jau 90 metų toli už Lietuvos ribų. Esame labai dėkingi už dovana.

Jaunimo centras kviečia į Alytaus dainų ir šokių ansamblio „Dainava“ koncertą. Jis vyks 1999 m. liepos 3 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre.

Ateitininkų namų aplinka jau seniai žavisi mūsų tautiečiai, ypač, kai karšta — tai graži atvanga toli nuo miesto triukšmo, bet ne tiek toli, kad kelionė per ilgai užsitęstų. Ši sekmadienį, birželio 27 d., Lietuvos Krikščionių demokratų partijos rėmėjų būrelis (pirm. Jonas Vaznelis) ruošia smagų pobūvį tų pavėsingų Ateitininkų namų ažuolų prieglobstyje. Kviečiami visi — nebūtinai priklausyti šiam rėmėjų būreliui. Bus galima kiek paveluotai atšvęsti Jonines ir šiek tiek per anksti pasveikinti Petrus, Povilus, Paulius...

PAGERBTAS ATSTOVŲ RŪMŲ NARYS H. HYDE

Henry Hyde.

Birželio 13 dienos vakare į Drury Lane didžiąją salę (Oak Brook, IL), kad pagerbtų Kongreso atstovą Henry Hyde, susirinko daugiau kaip 700 žmonių. Svečių tarpe buvo Illinois valstijos gubernatorius George Ryan su žmona, JAV Atstovų rūmų pirmininkas (Speaker of the House) Dennis Hastert, kongreso narė Judy Biggert, valstijos prokuroras Jim Ryan, valstijos Senato ir Atstovų rūmų respublikonai vadovai ir daug kitų aukštų svečių. Prieš pietus salės fojė svečiai vaišinosi gerimais ir bendravo.

Illinois lietuvių respublikonų lygai atstovavo jos pirmininkas Anatolijus Milunas. Jis kongreso narį H. Hyde pasveikino savo lygos vardu. Su H. Hyde pažintys yra labai senos, dar nuo laikų, kada kongreso apylinkė priklausė Cicero miestui, ir kongreso narys buvo dažnas svečias lietuvių renginiuose. Kalbant su atstovų rūmų pirmininku Dennis Hastert, buvo malonu išgirsti gražius jo atsiliepimus apie šio pavasario apsilankymą Lietuvoje ir stebėtinai puikų Vilniaus miesto vardo ištarimą. Jam buvo padėkota už vizito metu Lietuvoje perskaitytus pareiškimus, paremusius Lietuvos narystę NATO ir prašytą tolimesnės H. Hyde paramos JAV Atstovų rūmuose.

Kalbantis su kongreso nare Judy Biggert, pasidžiaugta ir padėkota už jos įsijungimą į Baltic Caucus, įsikūrusią JAV Atstovų rūmuose.

Malonu buvo susitikti su skandinavų kilmės Cook apskritys komisijonierium Carl Hansen, su kuriuo teko daug metų dirbti tautinių grupių respublikonų veikloje. C. Hansen minioje ieškoti nereikėjo, nes jis patraukia akį savo aukštu ūgiu ir nuolat suskambančiu garsiu juoku. C. Hansen pasisveikino lietuvišku „sveiks“. Buvęs Illinois valstijos senatorius John Laningan, labai artimai bičiuliavęsis su

dabartiniu Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, prašė jam perduoti geriausius sveikinimus ir su šypsena prašė priminti, kad mielai priimtų Lietuvos ambasadoriaus postą Airijoje. Po gan ištaigingų pietų, kurių metu grojo gan garsus orkestras, prasidėjo programa.

Visi kalbėtojai gyrė Kongreso narį Henry Hyde, jo atliekamą darbą JAV Atstovų rūmuose, H. Hyde rodomą nepaprastą kolegų pagarbą, „kada jis kalba, visi jo klausio“.

Gubernatorius George Ryan savo kalboje neapsiribojo vien pagyros žodžiais, bet kalbėjo taip pat apie jo programą Illinois valstijai — atstatant mokymą, infrastruktūrą, jis ypač stipriai pasisakė už trečio oro uosto įkūrimą Peotone. Gubernatorius minėjo, jog oro uosto pradžiai jau paskirti 75 milijonai — to projekto žemių supirkimui.

Kongreso narys Henry Hyde savo žodyje dėkojo visiems dalyviams, pristatė savo šeimos narius ir taip pat reikė padėkoti savo štabo nariams, kurie atlieka didelį darbą, palaikydami ryšius su jo apylinkės gyventojais ir atliekanti įvairius patarnavimus. H. Hyde minėjo, kad į jo įstaigą kreipiasi žmonės dėl įvairių problemų. Ypač daug paskutiniu laiku prašymų imigraciniais reikalais. Buvo paminėtas vienas iš įdomiausių prašymų — šeimos nariai, negaudami žinių iš jūreivio, išplaukusio į Ramųjį vandenyną su burlaiviu, prašė pagalbos. Buvo susisiekta su pakrančių sargyba (Coast Guard), satelito tarnyba ir kitomis įstaigomis. Jos jūreivį surado kažkokiame saloje, gurkšnojant prie baro. Atrodė, kad buvo „pamiršęs“ paskambinti šeimai. Užbaigdamas savo žodį, kongreso narys H. Hyde sakė, jog neplanavo užsiminti apie neseniai Kongrese praėjusią apkalą dėl prezidento B. Clinton. H. Hyde, kaip JAV Atstovų rūmų teisingumo komiteto pirmininkui, buvo tekusi ši sunki pareiga. Jis gan filosofškai pasakė, jog šiais laikais teisingumas pritaikomas nevienodai. Kaip dabar paaiškinti kitų 130 asmenų, sėdintį kalėjime už melagingas priesaikas, apkaltinimą, ką sakyti pašalintiems teisėjams? H. Hyde minėjo, jog negerai, kai visuomenė ar politinės jėgos teisingumo reikalavimus taiko skirtingai. „Mes, kongreso nariai, duodami priesaiką, pažadame ginti Konstituciją, tuo pažadu priimdami sunkią atsakomybę“, — sakė kongreso atstovas. Klausiant H. Hyde, dalyvių domino klausimas — ar kitais metais jis vėl bus kan-

Pirmojo veiksmo scena iš šį pavasarį Čikagos Lietuvių operos pastatyto „Carmen“ spektaklio. Nors daugelio atmintyje tebekamba šios Bizet operos aidai, bet Čikagos Lietuvių operos choras jau sudaręs planus kito pavasario spektakliui. Nuotr. Jono Kuprio

didatas į Kongresą?

H. Hyde atsakė „taip“, tai sukėlė triukšmingas ovacijas.

Mums, lietuviams, tai irgi džiugi žinia. Kongreso narys H. Hyde visada pasiekiamas, be to, jis didelis Lietuvos reikalų pagalbinkas. Illinois lietuvių respublikonai dažnai susitikdavo su juo aptarti iškilusius reikalus ir prašyti talkos. Lyga jam buvo paskyrusi „Laisvės žymenį“ — už pagalbą Lietuvos laisvinimo byloje, o šiais metais prezidentas V. Adamkus jam įteikė Lietuvos ordiną. Reikia tikėtis, kad šis mūsų geras bičiulis kitais metais bus vėl perrinktas į JAV Atstovų rūmus, nes mums svarbu turėti kuo didesnį skaičių mūsų reikalų suprantančių ir mums padedančių draugų JAV Kongrese. Illinois lietuvių respublikonai todėl ir dalyvauja panašiuose renginiuose, susitikdami su respublikonais pareigūnais ir informuodami juos apie mūsų rūpesčius.

A.M.

Moksleivių ateitininkų stovykla Dainavoje prasidės šeštadienį, birželio 26 d., o registracija 2-4 val. p.p. Visi prašomi atsivežti stovyklos mokesį; čekiai rašomi: „Ateitis — MAS“. Jei stovyklautojus reikia paimti iš traukinio stoties ar oro uosto, prašoma iš anksto pranešti stovyklos rengėjams. Stovykla baigsis šeštadienį, liepos 3 d., 1 val. p.p. Tėvai prašomi nesivėluoti nes būtina stovyklautojus pasiimti nurodytu laiku. Dar yra vietų stovykloje. Iki šiol neužsiregistravę, bet norintieji stovyklauti moksleiviai prašomi skambinti Vytui Žemaitaičiui, tel. 773-927-6877, arba Julijai Krumplytei tel. 312-670-8845.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė rengia tradicines Jonines birželio 26 d., šeštadienį, 5 val. po pietų Šaulių namuose, 2417 W. 43rd Str., Chicago. Bus šalti užkandžiai, šilta vakarienė, veiks „Laimės šulinys“, šokiams gros šaulių rinktinės orkestras, vadovaujamas Kosto Ramanausko. Kviečiami visi šauliai, ramovėnai ir visuomenė Joninėse dalyvauti.

Aktorė Audrė Budrytė (su skrybėle) Maironio lit. mokyklos mokinių tarpe. A. Budrytė yra dažna ir laukiama viešnia lietuvių renginiuose, kur ji meistriškai deklamuoja, skaito, atlieka programą; ji jau įsipareigojusi ir režisierės darbui JAV LB Kultūros tarybos įsteigto teatre. Visi lauksime to teatro premjeros šį rudenį.

LIETUVIŲ OPERA RUOŠIASI NAUJAM SEZONUI

Dar taip neseniai žavėjomes puikiai pastatyta šių metų opera „Carmen“, o štai Lietuvių opera planuoja veiklą jau ateinančioms metams. Penktadienį, birželio 11 d., valdyba sukvietė narius metiniam ataskaitiniam susirinkimui ir kitų metų valdybos rinkimams. Blogas oras ir užklupusios tą vakarą liūtys neatbaidė daugumos narių, nustatytu laiku jie jau būriavosi ir šnekučiausi Jaunimo centro kavinėje, laukdami susirinkimo pradžios.

Susirinkimą pradėjo valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus, pasidžiaugdamas, kad, nepaisant blogo oro, susirinko toks gražus skaičius narių. Jis taip pat, nuširdžiai dėkojo valdybos nariams ir visiems, bet kokiū būdu prisidėjusiems prie „Carmen“ operos pastatymo. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė Vytautą Aukštuolį, o sekretoriauti Birutę Mickevičienę.

Priešums pareitų metų susirinkimo protokolą, kurį perskaitė susirinkimui sekretoriaus Ramunė Račkauskienė, buvo pareitų metų valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai.

Valdybos išdininė Valerija Žadeikienė perskaitė kruopščiai paruoštą finansinį pranešimą, detalčiai paryškindama, kaip sekėsi suvesti metinį balansą. Ji taip pat nuodugniai atsakė į klausimus, kurie po pranešimo buvo iškili. Valdyba tikėjosi sezoną užbaigti su saugiu likučiu izde ateinančių metų veiklai. Tačiau prieš pat operos spektaklį iškilo administracinių nesklandumų su JAV Imigracijos vadovybe dėl dainininkams išduotų vizų tikslumo. Susidarę nesklandumai operos valdybai, o ypač jos pirmininkui, sudarė daug nenumatytų rūpesčių, o taip pat atsirado ir netikėtų išlaidų, kol vizų reikalai buvo sutvarkyti. Tačiau pooperiniame koncerte solistams iš Lietuvos dainuotoi nebuvo leista. Tokie būdu, buvo prarasta nemaža dalis biudžeto numatytų įplaukų. Vis dėlto išdininė pasidžiaugė, kad biudžetas buvo subalansuotas ir kasoje, nors ir mažiau, bet yra dar likutis naujo sezono darbams pradėti.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė pirmininkas Albinas Smolinskas. Be paties pirmininko, kontrolės komisiją sudarė Giedrė Kontienė ir Vytautas Aukštuolis. Komisijos pirmininkas pagyrė išdininę V. Žadeikienę, valdybos narius ir jos pirmininką V. Momkų už tvarkingai vedamas

knygas ir taupiai tvarkomą biudžetą. Rankų plojimu susirinkusieji išreiškė jiems savo padėką.

Po pranešimų vyko ateinančių metų veiklos aptarimas bei diskusijos. V. Momkus pranešė, kad ateinančių metų renginių datos jau yra nustatytos. Operos lešų telkimo pokylis vyks šeštadienį, lapkričio 20 d. Naujų metų sutikimo puota, kaip kasmet, bus Naujų metų išvakarėse, penktadienį, gruodžio 31 d., Jaunimo centre. Kitų metų operos spektaklis įvyks sekmadienį, gegužės 7 d. Morton mokyklos auditorijoje. Jau yra paruoštos Lietuvių operos vajeaus laimėjimų knygtutės ir vasaros pabaigoje jos bus išsiuntintos operos rėmėjams. Knygtutėje 5 bilietai po 2 dolerius.

Vyko gan gyvos diskusijos dėl ateinančių metų operos parinkimo. Operos valdyba kitiems metams yra numatiusi statyti G. Verdi operą „Traviata“. Operos narių tarpe buvo ir nepritariantį šiam pasirinkimui. Būta įvairių nuomonių. Po ilgokų diskusijų, jei ne visus, tai daugumą, valdybos pirmininkas įtikino, kad daugelis argumentų nulėmė šios operos pasirinkimą.

Naujos valdybos rinkimai ilgai neužsitęsė. Pareitų metų visi valdybos nariai, kiekvieno atsklausus, sutiko įeiti ir į naująją valdybą, tad dauguma ir pabalsavo už tą pačią valdybą. Ateinančių metų Lietuvių operos valdybą vėl sudarys Vaclovas Momkus, Jurgis Vidzionas, Virginija Savrimienė, Valerija Žadeikienė, Romas Burneikis ir Ramunė Račkauskienė. Valdybos narei Lidijai Rasutenei išvykus gyventi į Lietuvą, į jos vietą naujai valdybai buvo suteikta teisė pasikviesti savo nuotūlara kitą aktyvų asmenį. Į kontrolės komisiją buvo išrinkti dabartinis pirmininkas Albinas Smolinskas, Irena Meilienė ir Vytautas Prialgauskas.

Po susirinkimo dar buvo pasivaišinta ir šeimyniškai pabendrauta.

J. Končius

SKELBIMAI

Robert Rosati šeima, Stamford, CT, atsiuntė \$150 ir nori globoti našlaitį iš Šiaulių rajono; Vytautas Kontrimas aukoja Lietuvos vaikams \$20; Mary McGinley, Locust Gap, PA, aukoja \$13. Dėkojame aukotojams. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West St. Str. Chicago, IL 60629. 9241

TRANSPAK
Tel. 1 773 838 1050

ARAS ROOFING

Primername skaitytojams, kad, persikeldami į naują vietą gyventi, atsiųstų adresą pakeitimą ir „Draugui“. Kartu prašome atsiųsti ir senąjį adresą.

Grazina Brown, Brookfield, IL, parėmė mūsų dienraštį 60 dol. auka. Esame dėkingi.